

Osavuosisikatsaus tammi- syyskuu 2024

Kunnanhallitus 18.11.2024

Tuloslaskelma 1-9/2024

Kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelma

Ajopäivämäärä ja aika (UTC):
24.10.2024 9.31.17

Pälkäneen kunta	Ulkoiset erät			
	1-9/2024		1-9/2023	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 883 440,46		1 739 283,11	
Maksutuotot	238 456,02		278 843,76	
Tuot ja avustukset	390 726,61		429 564,71	
Muut toimintatuotot	1 178 991,50	3 691 614,59	1 393 435,28	3 841 126,86
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 523 235,04		-7 077 237,31	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 516 834,77		-1 459 258,82	
Muut henkilösivukulut	-171 076,01		-253 139,30	
Palvelujen ostot	-3 967 658,16		-3 513 031,23	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 670 972,55		-1 662 185,89	
Avustukset	-481 831,40		-396 606,93	
Muut toimintakulut	-275 128,44	-15 606 736,37	-538 721,92	-14 900 181,40
Toimintakate		-11 915 121,78		-11 059 054,54
Verotulot		11 095 065,75		11 656 092,93
Valtionosuudet		2 635 964,00		3 119 418,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	123 926,66		161 446,93	
Muut rahoitustuotot	75 856,48		79 586,85	
Korkokulut	-82 605,01		-90 251,70	
Muut rahoituskulut	-30 576,15	86 601,98	-2 191,60	148 590,48
Vuosikate		1 902 509,95		3 865 046,87
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 015 213,96		-1 922 661,20	
Arvonalentumiset		-2 015 213,96	-37 618,70	-1 960 279,90
Tilikauden tulos		-112 704,01		1 904 766,97
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		231 768,51		236 814,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		119 064,50		2 141 581,00

Tuloslaskelma 1-9/2024, 1 000 €

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Pälkäneen kunta

Ulkoiset erät

	1-9/2024	1-9/2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	3 692	3 841
Toimintakulut	-15 607	-14 900
Toimintakate	-11 915	-11 059
Verotulot	11 095	11 656
Valtionosuudet	2 636	3 119
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)		
Korkotuotot	124	161
Muut rahoitustulot	76	80
Korkokulut	-83	-90
Muut rahoituskulut	-31	-2
Vuosikate	1 903	3 865
Poistot ja arvonalentumiset	-2 015	-1 960
Tilikauden tulos	-113	1 905
Tilinpäätössiirrot	232	237
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	119	2 142

Tase 30.9.2024, 1 000 €

Tase ja sen tunnusluvut

Pälkäneen kunta

Ajopäivämäärä ja aika (UTC):

24.10.2024 9.29.37

Ulkoiset erät

VASTAAVAA	1-9/2024 (1000 €)	1-9/2023 (1000 €)	VASTATTAVAA	1-9/2024 (1000 €)	1-9/2023 (1000 €)
A Pysyvät vastaavat	38 799	38 508	A Oma pääoma	28 882	29 140
I Aineettomat hyödykkeet	223	333	I Peruspääoma	12 137	12 137
2. Muut pitkävaikutteiset menot	223	333	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	16 625	14 861
II Aineelliset hyödykkeet	30 567	29 997	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	119	2 142
1. Maa- ja vesialueet	5 515	5 486	B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1 406	1 717
2. Rakennukset	11 353	12 519	1. Poistoero	1 406	1 717
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 833	10 520	D Toimeksiantojen pääomat	511	560
4. Koneet ja kalusto	321	224	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	511	560
5. Muut aineelliset hyödykkeet	22	0	E Vieras pääoma	12 908	13 499
6. Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	1 523	1 247	I Pitkäaikainen	10 143	10 824
III Sijoitukset	8 009	8 178	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 943	6 823
1. Osakkeet ja osuudet	4 467	4 456	3. Lainat julkisyhteisöiltä	4	13
3. Muut lainasaamiset	3 484	3 677	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	4 196	3 987
4. Muut saamiset	58	46	II Lyhytaikainen	2 765	2 676
B Toimeksiantojen varat	0	378	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	107	107
2. Lahjoitusrahastojen varat	0	378	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C Vaihtuvat vastaavat	4 908	6 030	5. Saadut ennakot	84	183
II Saamiset	633	463	6. Ostovelat	785	885
Lyhytaikaiset saamiset	633	463	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	319	249
1. Myyntisaamiset	360	160	8. Siirtovelat	1 470	1 252
2. Lainasaamiset	30	20	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 707	44 917
3. Muut saamiset	142	240			
4. Siirtosaamiset	102	44			
III Rahoitusarvopaperit	2 200	0			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 000	0			
4. Muut arvopaperit	1 200	0			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 075	5 568			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 707	44 917			

Ulkoinen rahoituslaskelma 1-9/2024, 1 000 €

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	1-9/2024	1-9/2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 903	3 865
Tulorahoituksen korjauserät	-43	-57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 507	-1 351
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	176	187
Toiminnan ja investointien rahavirta	529	2 644
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-12	-3 500
Antolainasaamisten vähennys	56	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-782	-790
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	146	-1 468
Rahoituksen rahavirta	-593	-5 757
Rahavarojen muutos	-64	-3 114
Rahavarat 31.12.	4 275	5 568
Rahavarat 1.1.	4 339	8 681

Kunnallisvero, 1 000 euroa	2023	TA2024 (tasaisella vauhdilla per kk)	2024 toteuma	Muutos kk (1 000 €), TA2024- toteuma 2024	Toteuma-% vs. TA2024 (kumulatiivi- sesti)	Muutos (1 000 €), kumul. (TA2024 vs. toteuma 2024)
Tammikuu	2 372	905	1 061	156	9,8 %	156
Helmikuu	1 174	905	1 004	99	19,0 %	255
Maaliskuu	875	905	897	- 9	27,3 %	246
Huhtikuu	869	905	984	79	36,3 %	326
Toukokuu	941	905	985	80	45,4 %	406
Kesäkuu	859	905	927	22	53,9 %	428
Heinäkuu	911	905	970	65	62,9 %	493
Elokuu	392	905	683	-222	69,2%	271
Syyskuu	279	905	615	-290	74,8 %	-19
Lokakuu	748	905				
Marraskuu	820	905				
Joulukuu	851	906				
Kunnallisvero yht.	11 091	10 861				

Yhteisövero, 1 000 euroa	2023	TA2024 (tasaisella vauhdilla)	2024 toteuma	Muutos kk (1 000 €), TA2024- toteuma 2024	Toteuma-% vs. TA2024 (kumulatiivi- sesti)	Muutos (1 000 €), kumul. (TA2024 vs. toteuma 2024)
Tammikuu	185	93	136	43	12,1 %	43
Helmikuu	304	93	214	121	31,2 %	164
Maaliskuu	94	93	77	- 16	38,1 %	148
Huhtikuu	85	93	81	-12	45,3 %	136
Toukokuu	84	93	76	-17	52,0 %	119
Kesäkuu	71	93	67	-26	58,0 %	93
Heinäkuu	74	94	84	-10	65,5 %	83
Elokuu	69	94	61	-33	70,9 %	50
Syyskuu	90	94	60	-34	76,3 %	16
Lokakuu	76	94				
Marraskuu	50	94				
Joulukuu	119	94				
Kunnallisvero yht.	1 301	1 122				

Hallintopalveluiden nostot toiminnasta

- Työterveyshuollon kilpailutus toteutettu elo-syyskuun aikana. Uusi sopimus tulee voimaan 1.1.2025
- Sähköisen arkiston käyttöönotto aloitettu

Toiminnalliset tavoitteet - hallintopalvelut

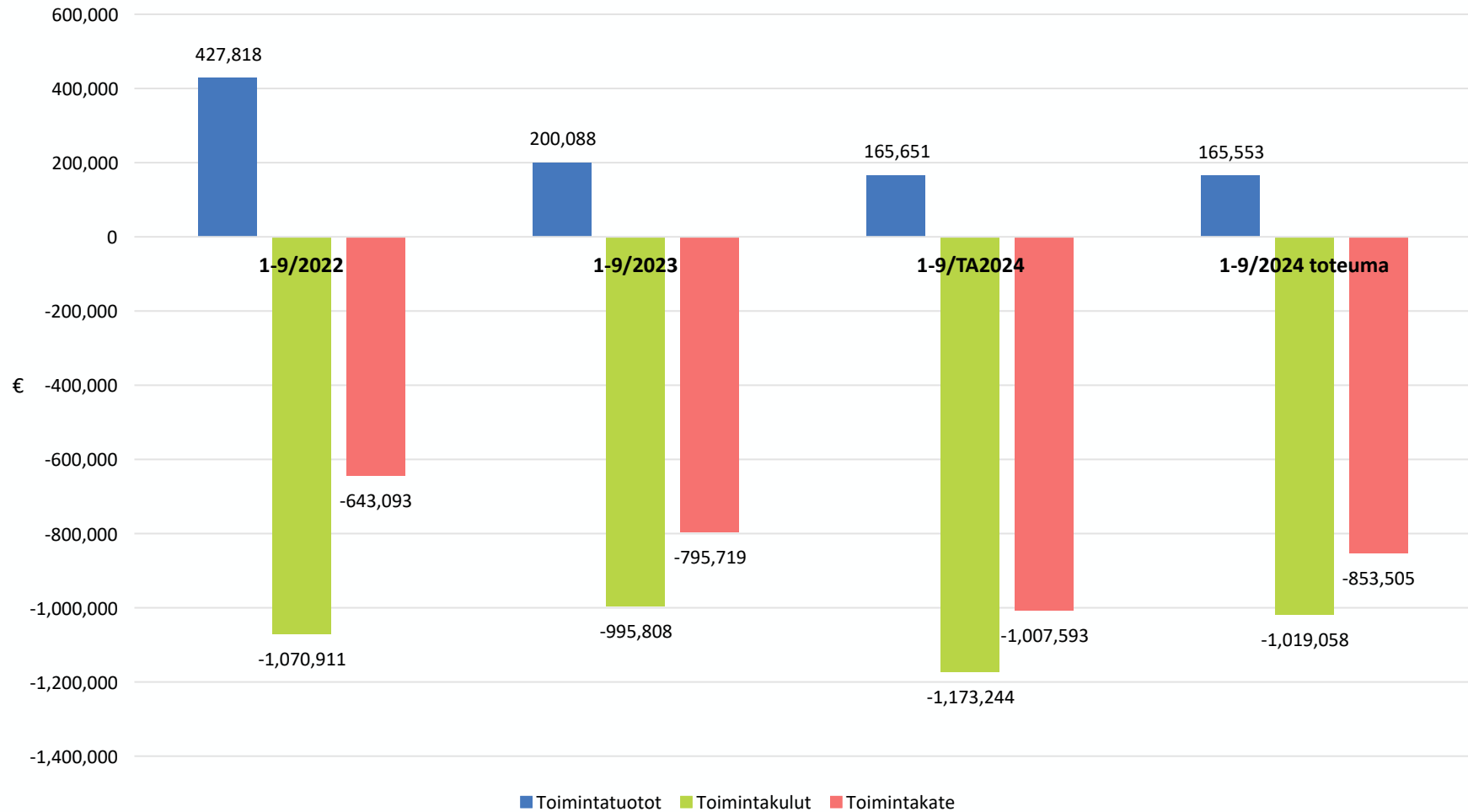
Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma-ennuste	Toteuma (toteutusaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi	Kunnan työyksiköissä panostetaan varhaiseen tukeen ja hyvään työergonomiaan. Henkilöstöhallinto tukee esimiehiä työkykyjohtamisessa. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa kehitetään.	Pitkät poissaolot vähenevät kuntatasolla edellisvuodesta			Poissaolot piteuden mukaan: 10-29 pv: 18 (16) 30-59 pv: 11 (6) 60-89 pv: 6 (6) 90- pv: 9 (3)
			Varhaisen tuen keskustelujen määrä 2023 < 2024			Työterveyden yhteydenottoja työkyvyn tukemiseksi 72 (71)
			Terveysprosentti 2023 < 2024			Terveysprosentti 46 %, kun vertailukaudella se on ollut 43 %
			Sairauspoissaoloprosentti 2023 > 2024			Sairauspoissaoloprosentti 4,8 %, kun vertailukaudella se on ollut 4,3 %

Toiminnalliset tavoitteet - hallintopalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma-ennuste	Toteuma (toteutumisasaste)	Kommentointi
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Kunnan talous on tasapainossa.	Kunnan hankintaohje päivitetään yhteistyössä talouspalveluiden kanssa. Hankintaohjeessa huomioidaan myös hankintojen ympäristö- ja ilmastovaikutukset	Ohje on päivitetty K/E			Päivitys aloitettu, mutta hyväksyminen siirtynee ensi vuodelle
		Kunnan ICT-valmius- ja jatkuvuudenhallinnan suunnitelma päivitetään.	Ohje päivitetty K/E			Päivitys aloitettu
		Järjestetään sisäistä tietojärjestelmäkoulutusta, jotta työn tehokkuus paranisi ja sähköisistä työmenetelmistä saataisiin kaikki hyöty irti.	Pidetty vähintään yksi koulutustilaisuus			Verkkosivu-koulutus 8.4.2024 Saavutettavuus-koulutus 26.4.2024

Hallintopalvelut (kate n. 154 000 € parempi vs. TA2024)

Hallintopalvelut

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuotot toteutuneet odotetusti, toteuma 75 %
- Toimintamenot alittaneet tasaisen kertymän, toteuma 65,2 %

Selvitys poikkeamien syistä:

- Tuottojen osalta tuet ja avustukset toteutunut ennakoitua paremmin (maahanmuuttajien laskennallinen korvaus). Sen sijaan maanmyyntituotot ovat toteutuneet selvästi edellisvuotta heikommin
- Toimintamenoista erityisesti palvelujen ostot ovat alittaneet tasaisen kertymän. Kaikkia suunniteltuja hankintoja ei ole toteutettu, tai ne ovat toteutuneet ennakoitua edullisemmin. Joitakin kertahankintoja tulossa vielä loppuvuodesta.

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Tässä vaiheessa ei tarvetta toimenpiteille

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Talousarvioon varatut määrärahat riittävät

Toimialan arvio koko vuoden tuotoista ja kuluista:

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 220 000 €

Toimintakulut (arvio koko vuosi): -1 420 000 €

Toimintakate (arvio koko vuosi): -1 200 000 €

Talous- ja tukipalveluiden nostot toiminnasta

- Siivouksen vuosikello on valmistunut ja kohteiden siivouksellista toimintaa on lähdetty toteuttamaan vuosikellon mukaisesti.
- Kasvisruoka kouluilla tarjolla toisena pääruokavaihtoehtona.

Toiminnalliset tavoitteet – talouspalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisas-te)	Kommentointi
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Kunnan talous on tasapainossa.	Koko kunnan käyttötalous on tasapainossa eli vuosikate riittää kattamaan poistot ja arvonalentumiset.	Tilikauden tulos saadaan ylijäämäiseksi taloussuunnitelma-kauden 2024-2026 aikana.			Tilikauden tulos 1-9/2024 on -113 000 € miinuksella. Tilikauden tulosta ei saada ylijäämäiseksi 2024-2026 välisenä aikana. Talouden tasapainotustyö on aloitettu.
		Myyntilaskujen sähköisyysastetta saadaan nostettua ja siten myös laskujen lähettämistä aiheuttavia kustannuksia vähennettyä.	Kunnan lähettämistä myyntilaskuista sähköisiä > 40 % (1-7/2023 sähköisyysaste n. 33 %).			myyntilaskujen sähköisyysaste 1-8/2024 n. 34 %, joten 40 %:n tavoite koko vuodelle ei toteudu. Pyrittävä nostamaan sähköisyysastetta kuitenkin mm. vesilaskutuksen yhteydessä arpomalla 50 €:n lahjakortteja sähköiseen laskuun vaihtaneiden kesken
		Sarastian tuottamien talouspalveluiden toimivuudesta ja kehittämistarpeista laaditaan erillinen käyttäjäkysely.	Käyttäjäkysely on laadittu. K/E. Kyselyn tulosten perusteella arvioidaan, onko tarvetta muutoksille talouspalveluiden järjestämistavassa.			Käyttäjäkyselyä ei ole vielä lähetetty, mutta kyselylomake on laadittu

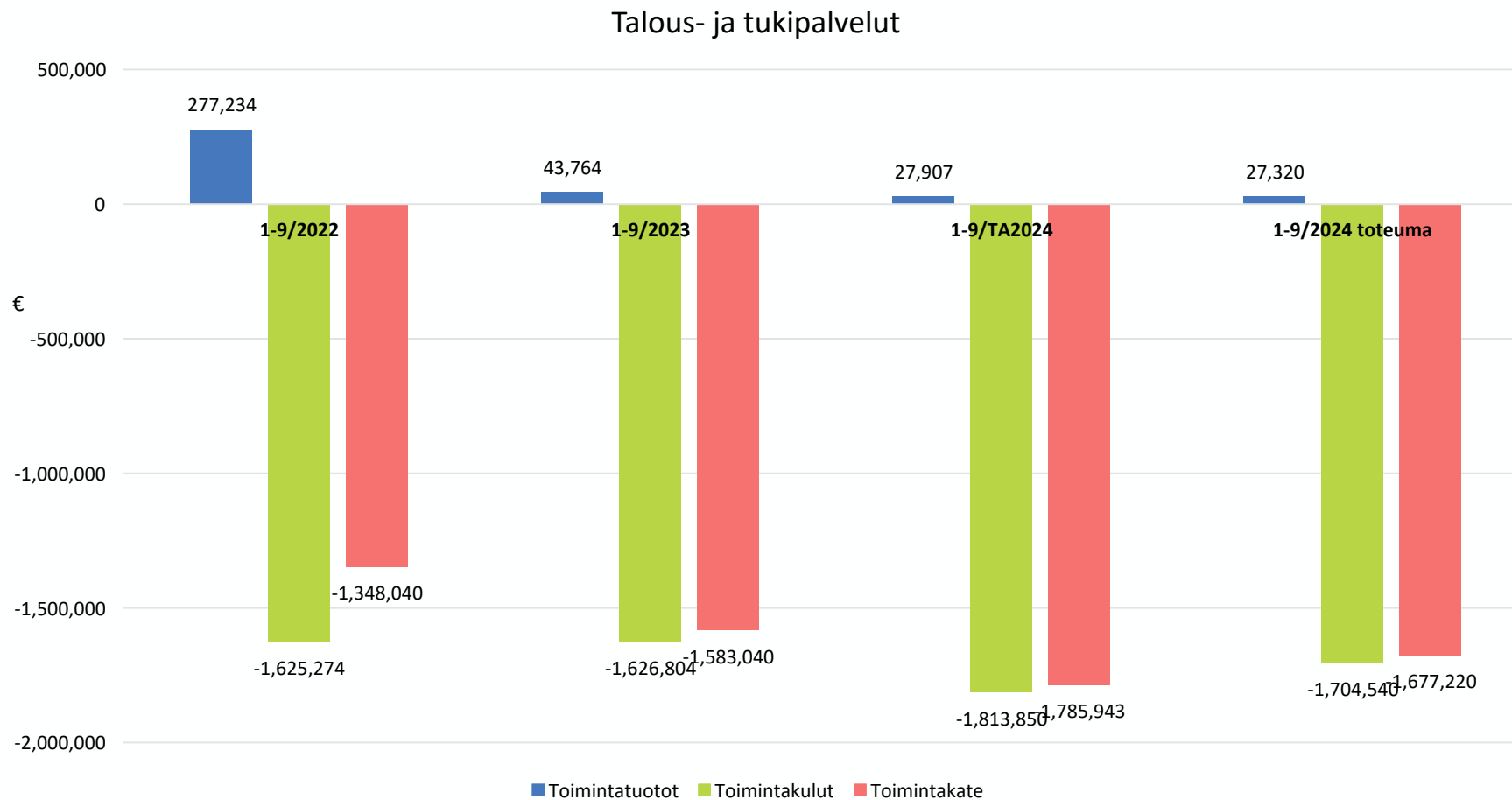
Toiminnalliset tavoitteet – ruoka- ja

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Päätöksissä ja hankinnoissa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.	Siivouspalveluiden kohdekohtaisten palvelusopimusten päivitys.	Kohdekohtaiset palvelusopimukset on päivitytty. Tehty/ei.			Sopimusluonnokset ovat valmiit. Asiakaskohtaisten yksityiskohtien täydentäminen sopimuksille aloitetaan syyskuulla yhdessä asiakkaiden kanssa.
		Vuosikellon luominen jaksottaisille siivoustöille.	Vuosikello on käytössä kaikissa siivouskohteissa. Tehty/ei.			Jaksottaiset työt vuosikellolle kohdistettu. Vuosikellon mukaiset työt tuodaan osaksi arkea loppuvuoden aikana.
		Yhteistyön käynnistäminen Kostiakeskuksen kanssa hävikkiruoan vähentämiseksi.	Yhteistyö käynnistetty Kostiakeskuksen kanssa. Kyllä/ei.			Neuvottelut sekä taustatyöselvitys käynnistetty Kostiakeskuksen kanssa. Elokuulla palaverit käytännön asioiden järjestelyistä valmistuskeittiön ja Kostiakeskuksen kanssa.
	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia.	Jamix-menun käyttöönotto ruokapalveluissa. Jamix menu on kuntalaisille näkyvillä kunnan internetsivujen kautta. Sovelluksen voi myös ladata älypuhelimelle tai tabletille.	Jamix-menu on käytössä. Kyllä/ei.			Uuden ruokatuentanto-ohjelman käyttöönotto koulutukset on pidetty ja ohjelma otettu valmistuskeittiöiden käyttöön asteittain toukokuusta alkaen. Julkaistavien ruokalistojen käyttökoulutus pääkäyttäjille toteutetaan syksyn aikana.

Toiminnalliset tavoitteet – ruoka- ja

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma-ennuste	Toteuma (toteutusaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin.	Kuntalaisten hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Kasvisruoan lisääminen kouluruokailussa toiseksi pääruokavaihtoehtoksi.	Kasvisruoka toisena pääruokavaihtoehtona kaikissa kouluissa. Kyllä/ei.			Kasvisruoka tarjolla kolmessa koulussa. Neljänteen kouluun kasvisruoka tulee tarjolle viimeistään viikolla 43.

Talous- ja tukipalvelut (kate n. 109 000 € parempi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä (talous- ja tukipalvelut)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintakulut alittavat talousarvion noin 109 000 €:lla. Suurin alitus palveluiden ostoissa (noin 28 000 €) sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (n. 80 000 €).

Selvitys poikkeamien syistä:

- Elintarvikekustannukset alittaneet kum. käyttösuunnitelman n. 27 000 €:lla ja pehmopaperit noin 10 000 €:lla. Myös työvaatteissa sekä siivousaineissa ja –tarvikkeissa alitusta talousarvioon nähden.

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Tässä vaiheessa ei tarvita erityisiä toimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi.

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Arvio on, että talousarvion sitovuustason alla pysytään.

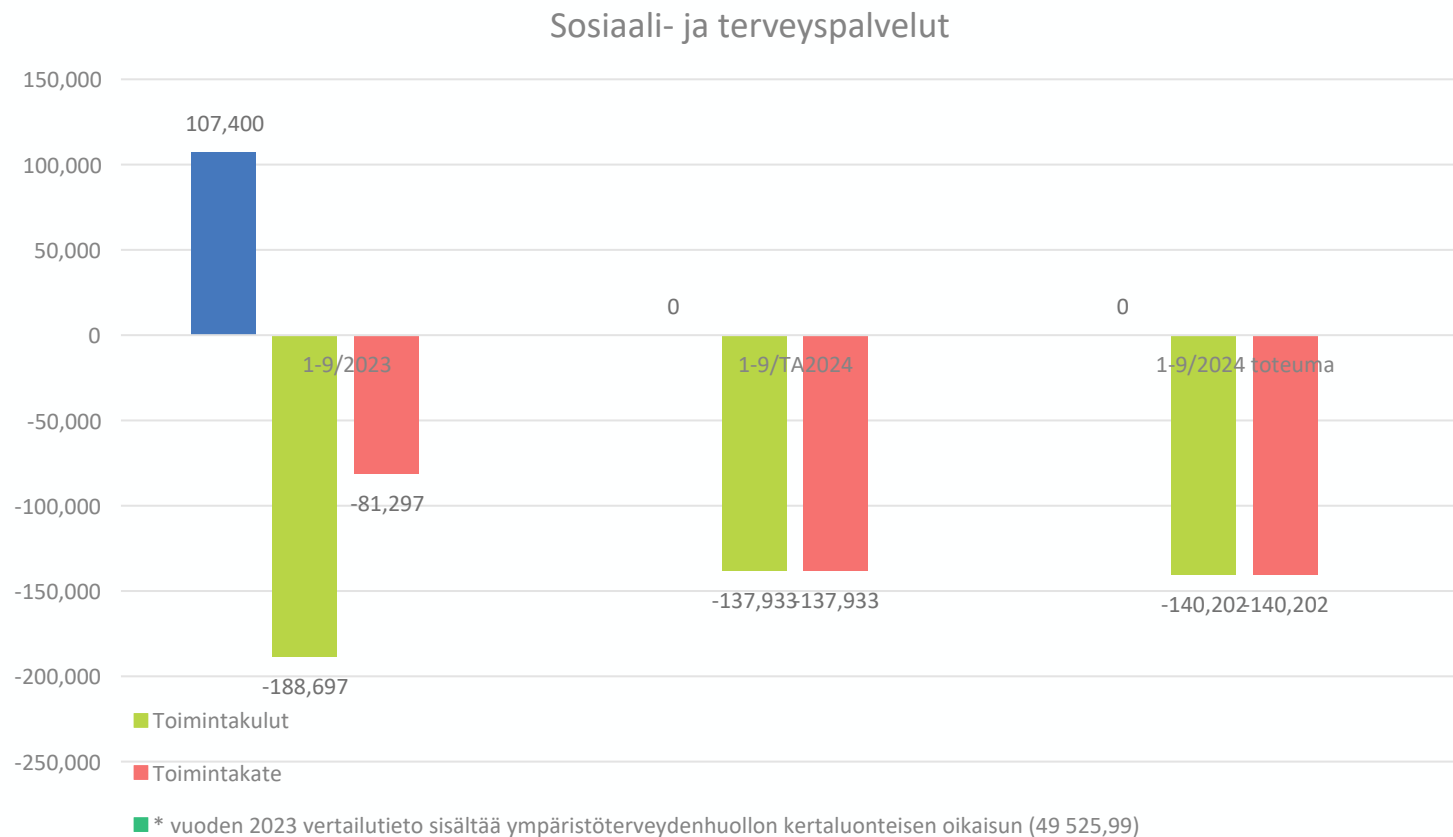
Toimialan arvio koko vuoden tuotoista ja kuluista:

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 40 000 €

Toimintakulut (arvio koko vuosi): -2 400 000 €

Toimintakate (arvio koko vuosi): -2 360 000 €

Sosiaali- ja terveystalvet (kate n. 2 000 € heikompi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä (sosiaali- ja terveystaloudet)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Ei merkittäviä poikkeamia

Selvitys poikkeamien syistä:

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Ei tarvittavia tai mahdollisia toimenpiteitä.

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Ei odotettavissa olennaisia määrärahojen ylityksiä tässä vaiheessa. Ympäristöterveydenhuollon lopulliset kustannukset selviävät alkuvuodesta 2025 tasauslaskutuksen yhteydessä.

Maankäytön ja kaavoituksen nostot toiminnasta

- Maapoliittinen työryhmän vuoden pääaiheita tähän asti:
 - Yhtenäiskoulun ja sen lähiympäristön asemakaava -> tavoitteena ainakin luonnosvaihe syksyn 2024 aikana -> tavoite saavutettu.
 - Onkkaalan rantojen käyttö ja venepaikat -> kysytty kuntalaisilta osana kesän 2024 kuntalaiskyselyä.
 - Sappeen ranta-asemakaava-alueiden vesihuollon järjestäminen.
- Merkittävimmät käynnissä olevat kaavatyöt:
 - Yhtenäiskoulun ja sen lähiympäristön asemakaava -> tavoitteena ainakin luonnosvaihe syksyn 2024 aikana -> tavoite saavutettu.
 - Harhalan koulun asemakaava -> tavoitteena ehdotusvaiheen käsittely vuoden 2024 aikana.
 - Kankaanmaan teollisuusalueen laajennus -> tavoitteena kaavaluonnoksen käsittely joulukuun 2024 kunnanhallituksessa.
- 1-9/2024 valmistuneet kaavatyöt:
 - Kuulialankärjen asemakaava
 - Lastenlinnan metsän asemakaava
 - Epaala-Kuulialan osayleiskaavan ja Pappilan asemakaavan muutokset
 - Luopioisten Keskitien ja kirkonkylän itäosan asemakaava ja asemakaavan muutos
- Pälkäneveden yritysalueen tontit on asetettu myyntiin 24.4.2024.

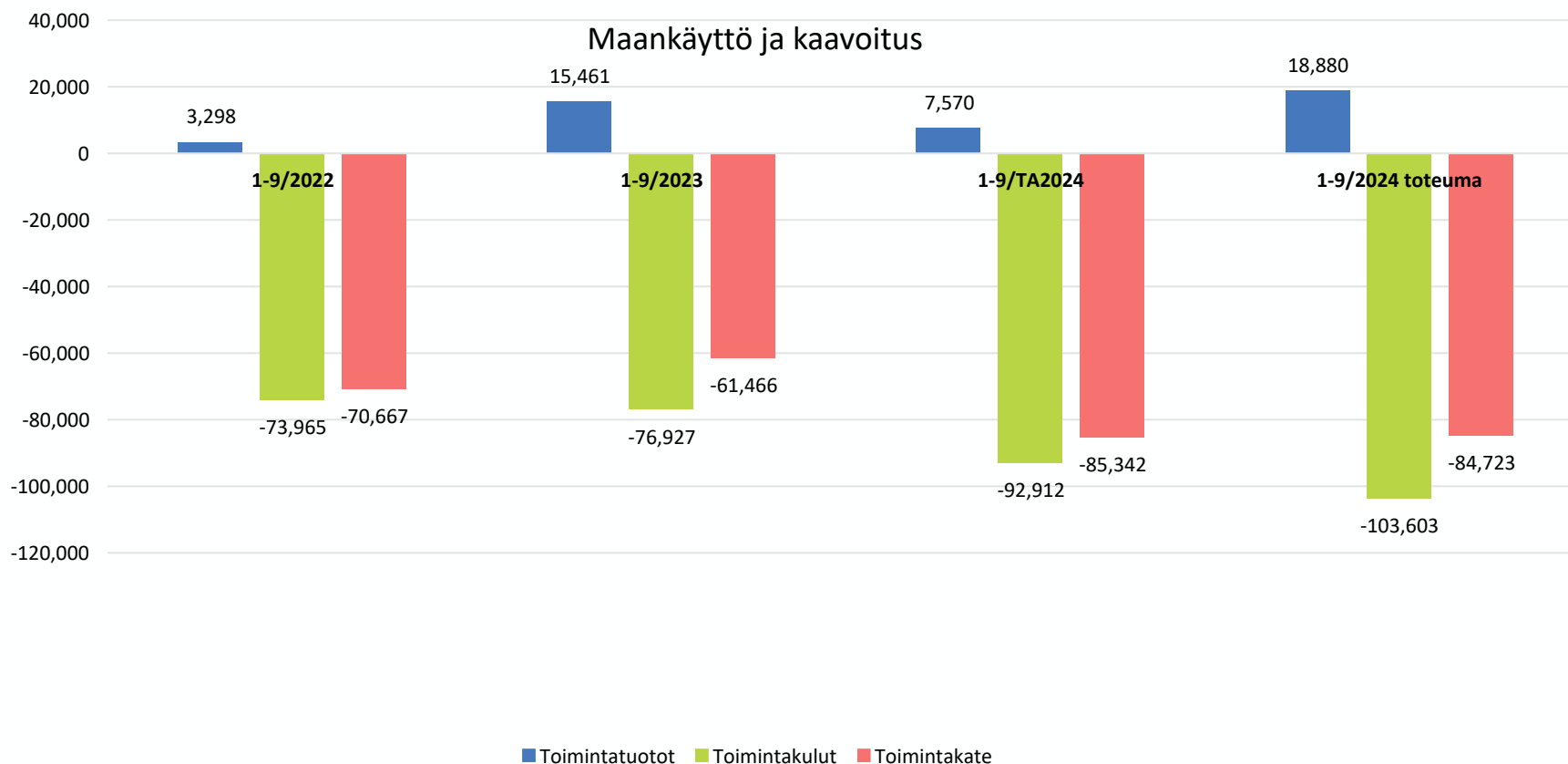
Toiminnalliset tavoitteet – maankäyttö ja kaavoitus

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma-ennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
ELINVOIMA: Kunnan palvelut ja toimintaympäristö tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ja yritykset ovat tärkeä voimavara.	Yritys- ja yhteisötoiminnan edellytysten parantaminen	Kankaanmaan uuden yritys-/teollisuusalueen asemakaava.	Kaava hyväksytty vuoden loppuun mennessä (K/E).			Asetettu tavoite oli alun perinkin epärealistinen ja kaavatyön aloittamisessa kesti odotettua pidempään. Suunnittelutyö on kuitenkin aloitettu ja tavoitteena on käsitellä kaavaluonnos joulukuun 2024 kunnanhallituksessa.
	Monipuolisten asumisratkaisujen ja –ympäristöjen edistäminen	Onkkaalan alueen rantojen käytön selvittäminen maankäytön kehittämisen näkökulmasta.	Selvitystyö on tehty (K/E).			Aihetta on käsitelty maankäyttö- ja maapoliittisessa työryhmässä 2023 ja edelleen 2024. Kuntalaisten mielipiteitä on kysytty osana kuntalaiskyselyä kesällä 2024 ja kyselyn tulokset on käyty läpi. Selvitystyö ei tässä kohtaa johda konkreettisiin toimiin vaan aiheen käsittelyä jatketaan jatkossakin.

Toiminnalliset tavoitteet – maankäyttö ja kaavoitus

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
<p>KESTÄVÄ KEHITYS:</p> <p>Päätöksissä, hankinnoissa ja toiminnassa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja</p>	<p>Pälkäneen kunta on sitoutunut toteuttamaan Etelä-Pirkanmaan ympäristöohjelmaa. Päätöksiä ja hankintoja tehdessä arvioidaan niiden ympäristövaikutuksia.</p>	<p>Vuoden 2024 aikana valmisteltavissa kaavoissa noudatetaan ilmastotoimenpiteille laadittuja kaavoituksen periaatteita.</p>	<p>Periaatteet huomioitu kaavavalmisteluissa (K/E).</p>			<p>Kaavoituksen ilmastotoimenpiteet huomioidaan erityisesti Kankaanmaan kaavahankkeen kilpailutuksessa ja suunnittelussa, kuten myös yhtenäiskoulun asemakaavan muutoksessa.</p>

Maankäyttö ja kaavoitus (kate n. 600 € parempi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Kankaanmaan asemakaavan suunnittelusopimuksessa konsultin laskutus painottuu etupainotteisesti työn alkupäähän.

Selvitys poikkeamien syistä:

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Määrärahojen ylitykselle haetaan tarvittaessa lisämäärärahaa.

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Määrärahojen käyttö näyttää tällä hetkellä ylittyvän ja lisämäärärahan hakeminen olevan tarpeen.

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 10 890-13 520 € (talousarviossa 10 000 €)

Toimintakulut (arvio koko vuosi): 139 000 € (n. 12 % ylitys talousarvion 123 882 €)

Toimintakate (arvio koko vuosi): noin -126 800 € (talousarviossa -113 789 €)

Elinvoimapalveluiden nostot toiminnasta

- Kolmen kunnan (Kangasala, Kuhmoinen, Pälkäne) yhteinen matkailun kehittämisprojekti on käynnissä. Projekti on julkaissut yhteisen markkinointinimen ja –ilmeen, Lakeland Villages.
- Toteutettu: ASTA-messuille osallistuminen, Kyläasumisen messut 8.-9.6.2024, julkaistu koko kunnan tonttiesite ja kesäesite.
- Matkailuneuvoja toimi kesän ajan Pälkäneen matkailunäkyvyyden tueksi
- Yrityskäyntejä toteutettu koulutustarpeiden kartoittamiseksi (mukana Tredu).
- Työllisyyspalveluiden osalta työttömyysprosentti säilynyt matalana 6,2 % (9/2024)
- TE24-uudistuksen valmistelu on käynnissä.
- OTA Etelä-Pirkanmaa – osaava työnantajuus –hanke on aloittanut toimintansa. Pälkäne on mukana yhteistyössä Etelä-Pirkanmaan kuntien kanssa.
- Työllisyyspalveluiden Oiva Pälkäne –hanke sai rahoituksen kolmivuotiseen hankkeeseen. Hankkeeseen on palkattu kaksi työntekijää ja toiminta käynnistyy.

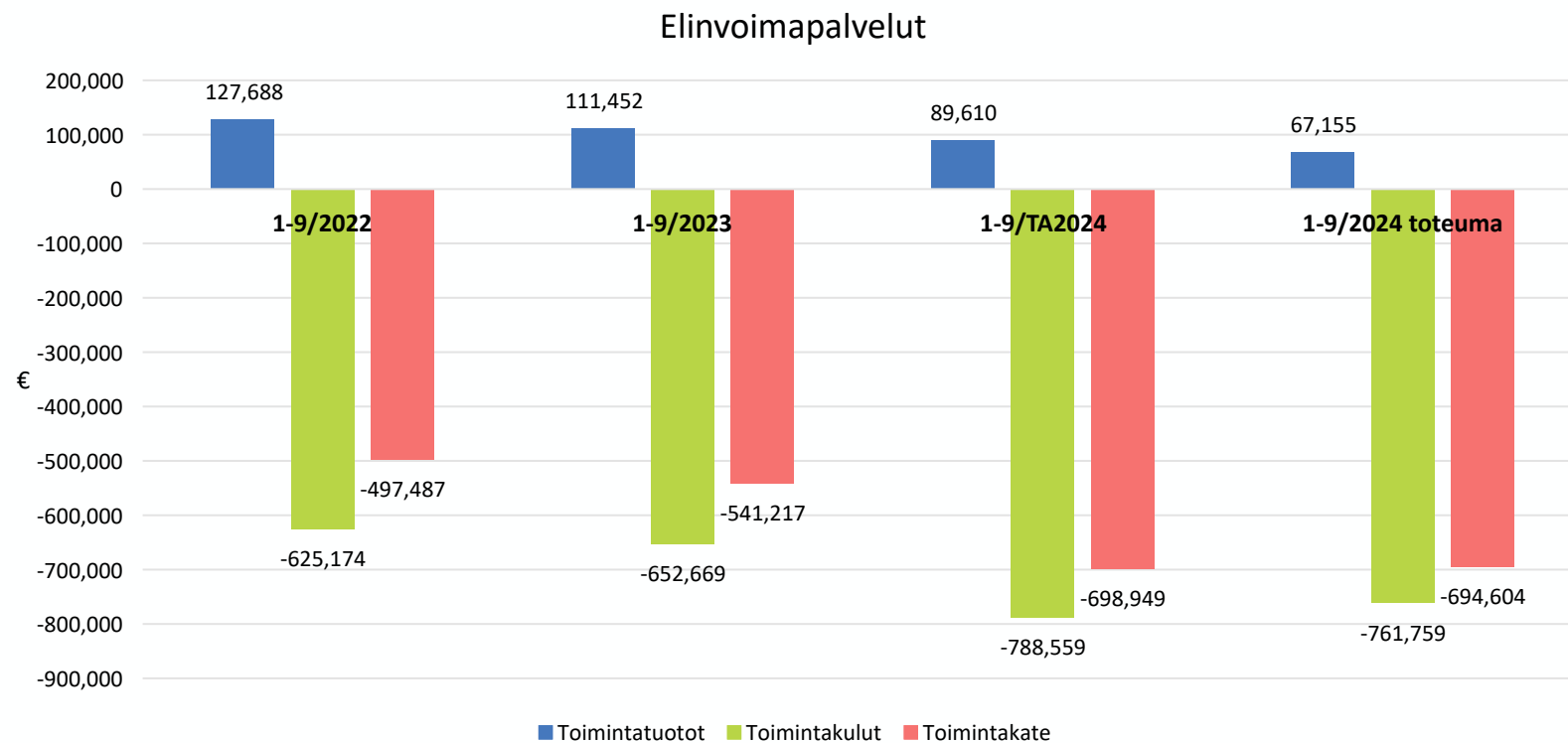
Toiminnalliset tavoitteet – elinvoimapalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviota voite	Mittari	Toteuma-ennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
ELINVOIMA: Pälkäneen vetovoima on hyvä ja kuntaan muuttaa enemmän uusia asukkaita kuin kunnasta muutetaan pois. Kunta saa monipuolisesti uusia asukkaita eri ikäryhmistä. Kuntaa ja sen asumismahdollisuuksia markkinoidaan vahvasti potentiaalisille uusille asukkaille.	Positiivinen muuttovirta	Markkinointia kohdennetaan positiivisen kuntakuvan luontiin.	Toteutuneet ja mitattavat markkinointikampanjat, tavoite 3 kpl.			Toteutus käynnissä

Toiminnalliset tavoitteet – elinvoimapalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Komentointi
<p>ELINVOIMA: Pälkäne on hyvä paikka yrittää ja tehdä työtä. Pälkäneläiset yhteisöt tukevat kunnan elinvoiman kehittymistä ja positiivista yrityskulttuuria.</p> <p>Kunnan palvelut ja toimintaympäristöt tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset yritykset ja paikallisyhteisöt ovat tärkeä voimavara.</p>	Yritys- ja yhteisötoiminnan edellytysten parantaminen	Elinkeinopalvelut tarjoavat hyvin saavutettavissa olevia yrityspalveluita.	Yrittäjien antama arvosana vähintään tasolla 8 (kunnan oma yrittäjäkysely).			Ei vielä toteutettu
		Pälkäne osallistuu ilmastoverkostoon eli Etelä- ja Lounais-Pirkanmaan ilmasto ekosysteemihankkeeseen.	15 pälkäneläistä yritystä on liittynyt ilmastoverkostoon.			8 pälkäneläistä yritystä on liittynyt ilmastoverkostoon
		Matkailun toimialan yhteistoiminnan kehittäminen.	Syntynyt yhteistyöverkosto/kehittämis hanke.			Ei todennäköisesti toteudu
		Kunnan työttömyysprosentti on viiden alhaisimman kunnan joukossa Pirkanmaalla.	Työttömyysprosentti viiden alhaisimman joukossa K/E.			Kyllä (9/2024) Pälkäneellä oli toukokuussa Pirkanmaan alin työttömyysprosentti

Elinvoimapalvelut (kate n. 4 000 € parempi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuotot toteutuneet lähes odotetusti, toteuma 56,2 %
- Toimintamenot toteutuneet odotetusti, toteuma 72,5 %

Selvitys poikkeamien syistä:

Toimintatuotoissa mm. avustuksia saamatta

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Arvio on, että määrärahat tulevat riittämään

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 119 480

Toimintakulut (arvio koko vuosi): - 1051 412

Toimintakate (arvio koko vuosi): - 931 932

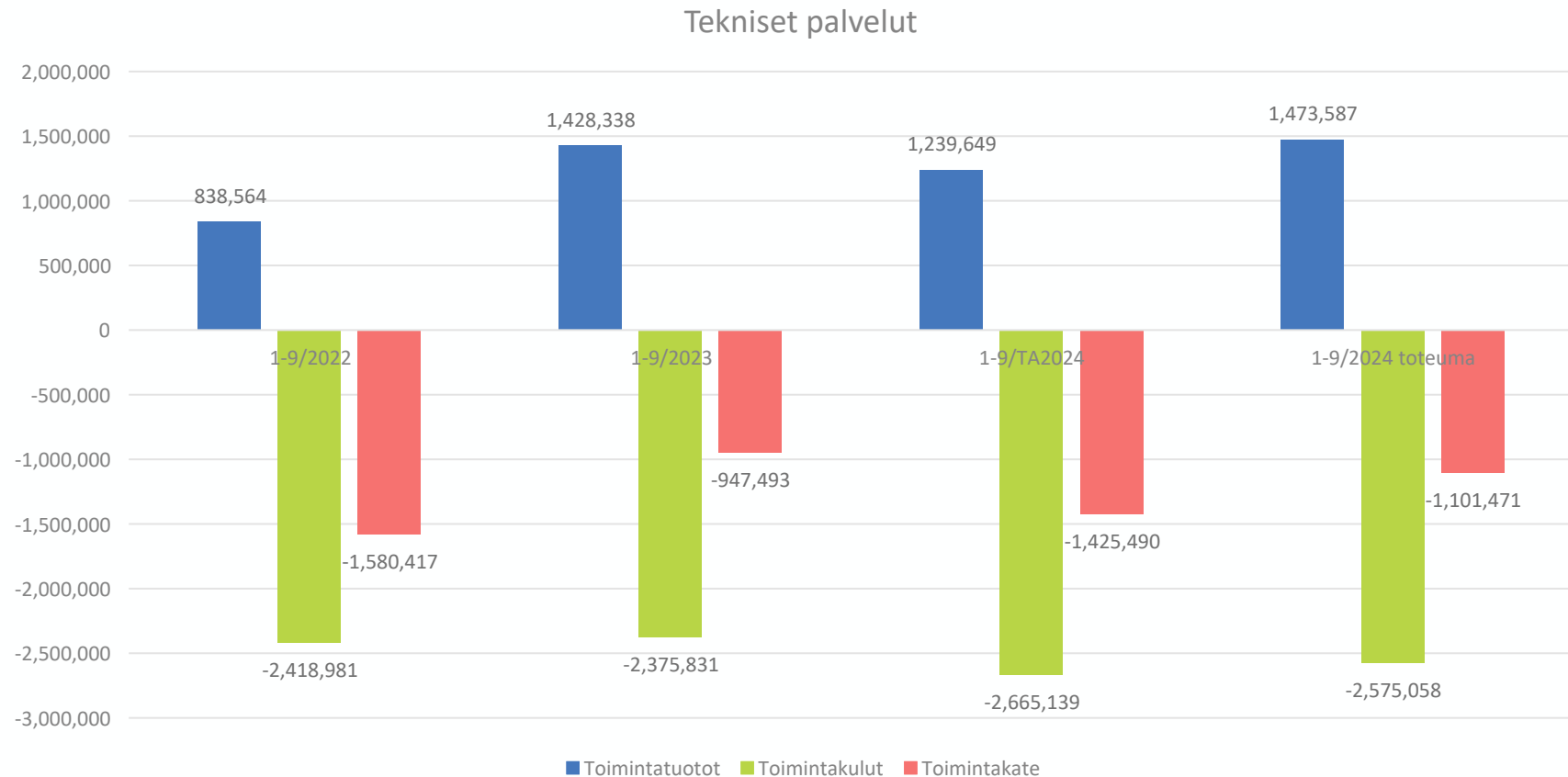
Teknisten palveluiden ja vesilaitoksen nostot toiminnasta

- Uuden koulun hankesuunnittelu aloitettu ja hankkeeseen liittyvä asemakaavan luonnokset ovat valmistuneet.
- Luopioisissa valmistui kolme hanketta: kaukolämpöverkon vaihe 1, Keskitien peruskunnostus ja Järvikansan paikoitusalueet.
- Vesilaitoksen uudet taksat astuivat voimaan 1.7.2024.
- Tuottopuolella puukauppa on toteutunut yli ennusteen. Puun hinta on ollut hyvä ja saanto ollut arvioitua suurempi.

Toiminnalliset tavoitteet – tekniset palvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Esteettömyys selvitys kunnan palvelukiinteistöissä, kuten koulut, kirjastot ja soterakennukset.	Esteettömyys selvitys on laadittu (K/E).			Kartoituksessa mukana seuraavat kiinteistöt: -Viirikukko -Kirjasto Pälkäne -Kostia-Areena -Nuijantalo -Kostian koulu -Yläaste-lukio -Aitoon koulu ja päiväkot -Luopioisten kk koulu -Luopioisten kirjasto -Luopioisten liikuntahalli -Luopioisten seuratalo
<i>Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy (koulu)</i>	Kuntalaisten hyvinvointi ja siihen osallistaminen	Kouluratkaisun jo koulun ympäristön hankesuunnitelmien laadinnassa kuullaan kuntalaisia.	Kuntalaisia on kuultu ja koulun sekä koulun ympäristön hankesuunnitelmat ovat valmistuneet (K/E).			Hankesuunnittelu aloitettu ja valmistui 31.10. Kuntalaisia kuultu esittelemällä hanke 6.11. yleisötilaisuudessa
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Päätöksissä ja hankinnoissa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja	Vähintään yksi fossiilista polttoainetta lämmitykseen käyttävä kiinteistö on siirtynyt vähähiiliseen lämmitykseen.	Siirtymä on tapahtunut (K/E).			Siirtymät tulevat tapahtumaan 2025 vuoden aikana Luopioisten lämpölaitoksen valmistumisen myötä.

Tekniset palvelut (kate n. 324 000 € parempi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä (tekniset palvelut)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuottojen toteuma 89,2 % TA:sta (ylitys noin 230 000 €). Tuottopuolella puukauppa on toteutunut yli ennusteen 170.000e. Puun hinta on ollut hyvä ja saanto ollut arvioitua suurempi, lisäksi aiempien vuosien puukaupoista osa on tuloutunut tälle vuodelle. Vuokratuotot ovat toteutuneet ennakoitua suurempina n. 50.000e.
- Toimintakulut ovat 3,5 % talousarviota pienemmät. Tilanne tulee tasaantumaan loppuvuotta kohden. Henkilöstökulut ovat toteutuneet ennustuksen mukaisina.

Selvitys poikkeamien syistä:

- Edellä selostetun mukaisesti

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Tekniset palvelut tulevat pysymään talousarviossa.

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 1 800 000 €

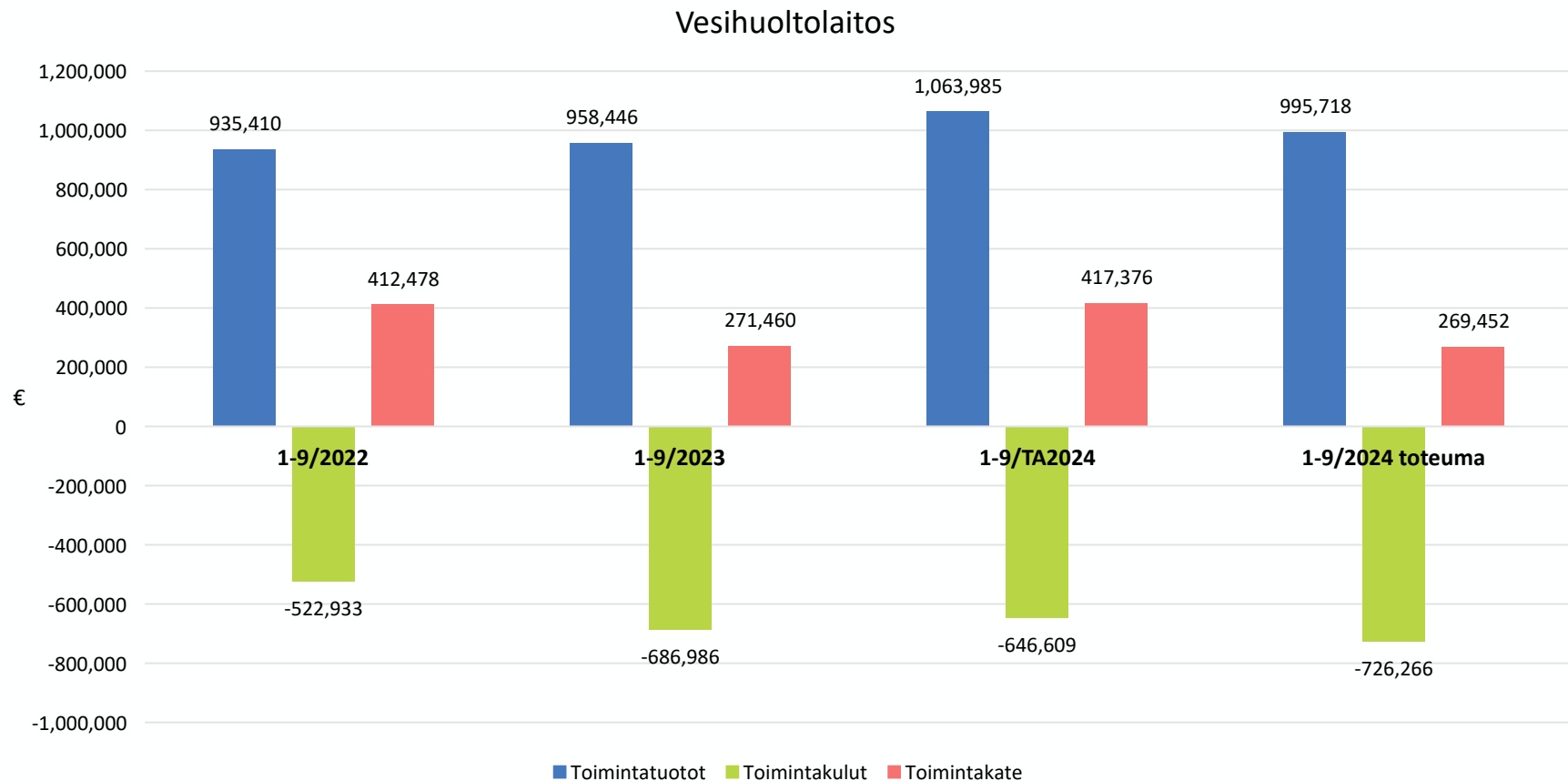
Toimintakulut (arvio koko vuosi): -3 550 000 €

Toimintakate (arvio koko vuosi): -1 750 000 €

Toiminnalliset tavoitteet - vesihuoltolaitos

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Vesihuoltolaitoksen talous on tasapainossa	Käyttötalous saadaan tasapainoon ja vahvistetaan investointikykyä elinvoimaa ja tulevaa kehitystä tukeviin investointeihin.	(K/E).			Vesihuoltolaitoksen tulos 1-6/2024 on -224 563 € alijäämäinen. Tekla on päättänyt 12.3.2024 (§ 19) vesilaitoksen taksojen korotuksesta 1.7.2024 alkaen. Toimintatuotot lisääntyvät päätöksen myötä arviolta n. 130 000 € vuodessa. Vuodelle 2024 tuottovaikutus vain puolet tästä. Myös kulupuoli ylittänyt talousarvion alkuvuonna 90 000 €:lla ja kasvanut vuoden takaisesta.
	Toiminnassa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja	Jätevedenpuhdistamon sähkökulutuksen korvaaminen osittain itse tuotetulla sähköllä.	Ratkaisuehdotus, jolla saadaan 10% ostetusta sähköstä korvattua itse tuotetulla sähköllä, on laadittu (K/E).			Aurinkokennoilla saavutetaan n. 5 % säästö ja puhdistetun veden lämmöntalteenotolla voidaan parametrien mukaisesta saada aikaan n. 3 % säästö, ratkaisuehdotus on kesken eikä valmistune vuoden loppuun mennessä.

Vesihuoltolaitos (kate n. 148 000 € heikompi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä (vesihuoltolaitos)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuottojen toteuma alittuu ajanjaksolla 68 000 € eli 6,4% TA2024 nähden. Vesihuollon laskutus on ollut kolmen kuukauden välein 30.8. saakka, jonka jälkeen alv-muutoksen yhteydessä siirryttiin kahden kuukauden laskutusväliin. Laskutus vaikuttaa kumulatiiviseen toteumaan epätasaisesti. Vesihuoltolaitoksen taksat nousivat 10 % 1.7.2024 alkaen. Hinnankorotusten vaikutus loppuvuodelle ja koko vuodelle noin 60 000 €. Talousarviossa tuottojen kasvu oli arvioitu 110 000 € suuruiseksi, tämä jää saavuttamatta.
- Kulujen toteuma ylittyy 80.000 € eli 12 % TA2024 nähden. Henkilöstökulut ja muut toimintakulut alittavat talousarvion, mutta palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa ylitystä kertyi. Suurin poikkeama kunnossapitotarvikkeissa, joissa ylitystä kertyi 68 000 €.

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Toimintatuotot koostuvat 99 %:sti veden ja jäteveden myyntituloista. Tuottojen osalta ei ole mahdollista tehdä muita toimenpiteitä.
- Vaikka taloutta on seurattu aktiivisesti palvelujen ostoissa ja käyttötavaran hankinnoissa, ei ylitystä ole voitu estää toiminnan vaarantumatta. Tekninen lautakunta on esittänyt käyttötalousarvioon 97.000 euron lisämäärärahaa.

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittäväydestä:

- Talousarviossa sitovuustason alla ei ole mahdollista pysyä koko vuoden osalta. Lisämäärärahan mukaisesti ennuste vuodelle 2024 on seuraava:

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 1 415 000 €

Toimintakulut (arvio koko vuosi): -906 000 €

Toimintakate (arvio koko vuosi): 509 000 €

Vesihuoltolaitos, tuloslaskelma 1-9/2024 (ulkoiset ja sisäiset erät)

	1-9/2024		1-9/2023	
Liikevaihto		1 050 640,33		1 000 404,44
Liiketoiminnan muut tuotot		-4 044,77		629,46
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-258 781,81		-250 154,47	
Palvelujen ostot	<u>-317 808,99</u>	-576 590,80	<u>-295 645,87</u>	-545 800,34
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-118 610,65		-108 041,59	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-32 800,53		-33 686,46	
Muut henkilösivukulut	<u>-2 686,12</u>	-154 097,30	<u>-4 027,51</u>	-145 755,56
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-458 413,85		-456 072,80	
Arvonalentumiset	<u></u>	-458 413,85	<u>-8 790,50</u>	-464 863,30
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-24,77</u>		<u>376,45</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-142 531,16		-155 008,85
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 981,67		3 140,53	
Muut rahoituskulut	<u>-1,60</u>	1 980,07	<u>-238,35</u>	2 902,18
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-140 551,09		-152 106,67
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-140 551,09		-152 106,67
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		6 955,56		6 955,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-133 595,53		-145 151,11

Vesihuoltolaitos, tase 1-9/2024 (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kunnallisen liikelaitoksen tase

Ajopäivämäärä ja aika (UTC):
24.10.2024 9.25.42

Ulkoiset erät, Sisäiset erät, LL Sisäiset

VASTAAVAA	1-9/2024	1-9/2023	VASTATTAVAA	1-9/2024	1-9/2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	8 927 952,45	9 203 909,32	A OMA PÄÄOMA	-1 898 039,06	-1 627 429,83
I Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	I Peruspääoma	1 605 037,46	1 605 037,46
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-3 369 480,99	-3 087 316,18
II Aineelliset hyödykkeet	8 922 352,45	9 198 309,32	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-133 595,53	-145 151,11
1. Maa- ja vesialueet	183 080,17	183 080,17	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	19 854,34	29 128,42
2. Rakennukset	2 627 961,16	2 875 786,24	1. Poistoero	19 854,34	29 128,42
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 859 657,42	6 052 263,43	E VIERAS PÄÄOMA	10 977 197,24	10 866 715,88
4. Koneet ja kalusto	17 073,55	21 951,43	I Pitkäaikainen	5 335 156,53	5 440 093,53
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	234 580,15	65 228,05	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 110 014,00	1 423 346,00
III Sijoitukset	5 600,00	5 600,00	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	29 348,00	29 348,00
4. Muut saamiset	5 600,00	5 600,00	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	4 195 794,53	3 987 399,53
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	171 060,07	64 505,15	II Lyhytaikainen	5 642 040,71	5 426 622,35
II Saamiset	171 060,07	64 505,15	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	746 662,00	533 330,00
Lyhytaikaiset saamiset	171 060,07	64 505,15	3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	1 542 259,93	1 893 400,09
1. Myyntisaamiset	166 055,54	64 505,15	6. Saadut ennakot	487,28	889,23
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	0,00	7. Ostovelat	18 715,42	44 185,14
4. Muut saamiset	0,00	0,00	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	3 107 521,22	2 793 833,12
5. Siirtosaamiset	5 004,53		9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	107 546,18	75 395,52
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00	10. Siirtovelat	118 848,68	85 589,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>9 099 012,52</u>	<u>9 268 414,47</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>9 099 012,52</u>	<u>9 268 414,47</u>

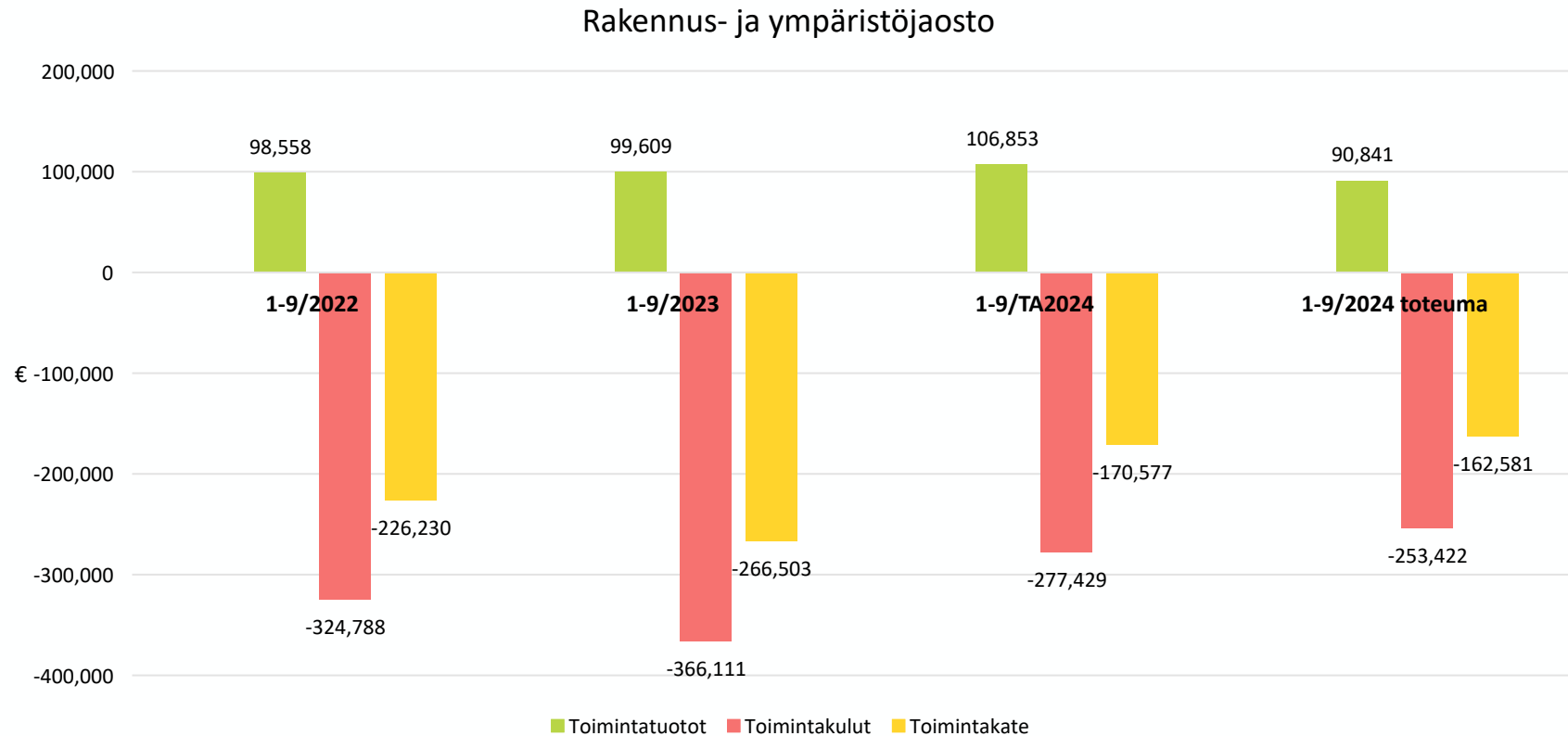
Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun nostot toiminnasta

- Maksutuottojen kehitys tasaantunut.
- Lupahakemusten osalta havaittavissa selvää hiljentymistä rakentamislain voimaantulon lähestyessä.
- Rakennusjärjestys
 - Rakennusjärjestysluonnos nähtävillä. Saatujen palautteiden pohjalta valmistellaan ehdotus, joka asetetaan nähtäville alkuvuodesta. Tehdään viranomaistyönä ja osia käsitellään maapoliittisessa työryhmässä.
 - Rakentamislain korjaussarjan lakiesitys on tarkoitus käsitellä eduskunnassa 19.12.2024. Rakentamisasetus on tarkoitus käsitellä 30.12.2025. Muutokset ovat selvillä varsin myöhään ennen lain voimaantuloa 1.1.2025
- Lupapiste.fi
 - Rakennusvalvonta ottaa käyttöön 2025 alusta päätöksenteko- ja laskutusominaisuuden lupapiste palveluun. Uusi ominaisuus helpottaa ja tehostaa rakennusvalvonnan lupaprosesseja.

Toiminnalliset tavoitteet – rakennusvalvonta ja

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutusaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pätkänäläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Rakennusjärjestyksen päivitystyön aloittaminen voimaan tulevan rakentamislain vaatimusten mukaiseksi ja Pälkäneen kunnan ominaispiirteet huomioivaksi.	Toteutunut K/E			Päivitystyö käynnissä. Luonnos nähtävillä. Ehdotus asetetaan nähtäville vuoden 2025 alussa.
	Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi	Hallintosäännön päivittäminen rakentamislain vaatimusten mukaiseksi.	Toteutunut K/E			Hallintosääntö muutettu, voimaan 1.1.2025. Jaosto delegoi toimivallan alaisilleen viranhaltijoille.
ELINVOIMA: <i>Kunnan palvelut ja toimintaympäristö tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ja yritykset ovat tärkeä voimavara.</i>	Positiivinen muuttovirta	Käsittelyvalmiiden uudisrakentamisen lupien käsittelyaika on alle 21 vuorokautta	Toteutunut K/E			Käsittelyaikataulussa on pysytty.
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.</i>	Kunnan talous on tasapainossa.	Rakennusvalvontaviranomaisen taksan päivitys ja maa-ainestaksan päivitys.	Toteutunut K/E			Maa-ainestaksa päivitetty ja hyväksytty. Uusi taksa 1.11.2024.
	Päätöksissä ja hankinnoissa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman päivitys.	Toteutunut K/E			Valvontasuunnitelma on päivitetty. Käsitellään jaoston joulukuun kokouksessa.

Rakennus- ja ympäristöjaosto (kate n. 8 000 € parempi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuotot alittaneet tasaisen kertymän (63,8 %).
- Palvelujen ostot alittaneet tasaisen kertymän (51,4 %)

Selvitys poikkeamien syistä:

- Toimintatuottojen odotetaan loppuvuoden osalta kehittyvän myös laimeasti. Yleisen rakentamisen heikon tilanteen lisäksi rakentamislaki aiheuttanee hankkeiden siirtämistä tulevaisuuteen. Maa-aineslupamaksut puuttuvat.
- Toimintakuluista palvelujen ostot alittaneet tasaisen kertymän (51,4 %). Isot vuosilaskut on nyt jaksotettu, jolloin ne jakaantuu tasaisesti koko vuodelle aikaisemmasta poiketen. Tämä helpottaa seurantaa.

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Tässä vaiheessa ei tarvetta toimenpiteille.

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Toimialan talousarvioon varatut määrärahat riittävät, jos rakentamisen lupamaksuista kertyvät maksutuotot pysyvät alkuvuoden tasolla eikä muodostu yllättäviä maksuja palveluista.

Toimintatuotot (arvio koko vuosi): 130 000 €

Toimintakulut (arvio koko vuosi): 360 000 €

Toimintakate (arvio koko vuosi): 230 000 €

Sivistyspalveluiden nostot toiminnasta

- Varhaiskasvatuksen henkilöstömenot ylittyvät suuren sijaistarpeen ja avustajatarpeiden vuoksi. Myös alle 2 -vuotiaat lapset lisäävät henkilöstömenoja.
- Koulukuljetusten hinnat nousivat merkittävästi elokuun 2024 alusta, kun uudet hinnat astuivat voimaan. Talousarvioon varatut määrärahat eivät tule riittämään.

Toiminnalliset tavoitteet – perusopetus, lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pätkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Elintapatietoisuuden vahvistaminen – ymmärrys hyvinvoinnista oppimisen edellytyksenä.	Koulupoissaolojen määrä vähenee (vrt. lv 22-23); Move!-testitulokset maan keskitasossa. K/E.			Poissaolot vähenivät 28025 > 26061 tuntia. Move! –testitulokset v. 2023 ovat maan keskitasoa heikkommat.
	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	luontopainotteisen toiminnan lisääminen ja vakiinnuttaminen osaksi perusopetusta ja luonnon hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen monipuolisesti.	henkilöstön koulutus / koulutuspäivien määrä 15 päivää/lukuvuosi.			Kevätlukukausi 2024: 6 koulutuspäivää
	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Työrauhan ja toivotun käyttäytymisen vahvistaminen ProKoulu-toimintamallin avulla.	Pro Koulu-kehittämisen prosessi aloitettu. K/E.			Kehittämisen prosessi alkaa 11/24; määräraha varattu talousarvioon.
	Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi	Koulukiinteistöselvitys ja ratkaisu.	Selvitys ja ratkaisu tehty sekä ratkaisun mukaiset toimenpiteet aloitettu. K/E.			Toteutunut.

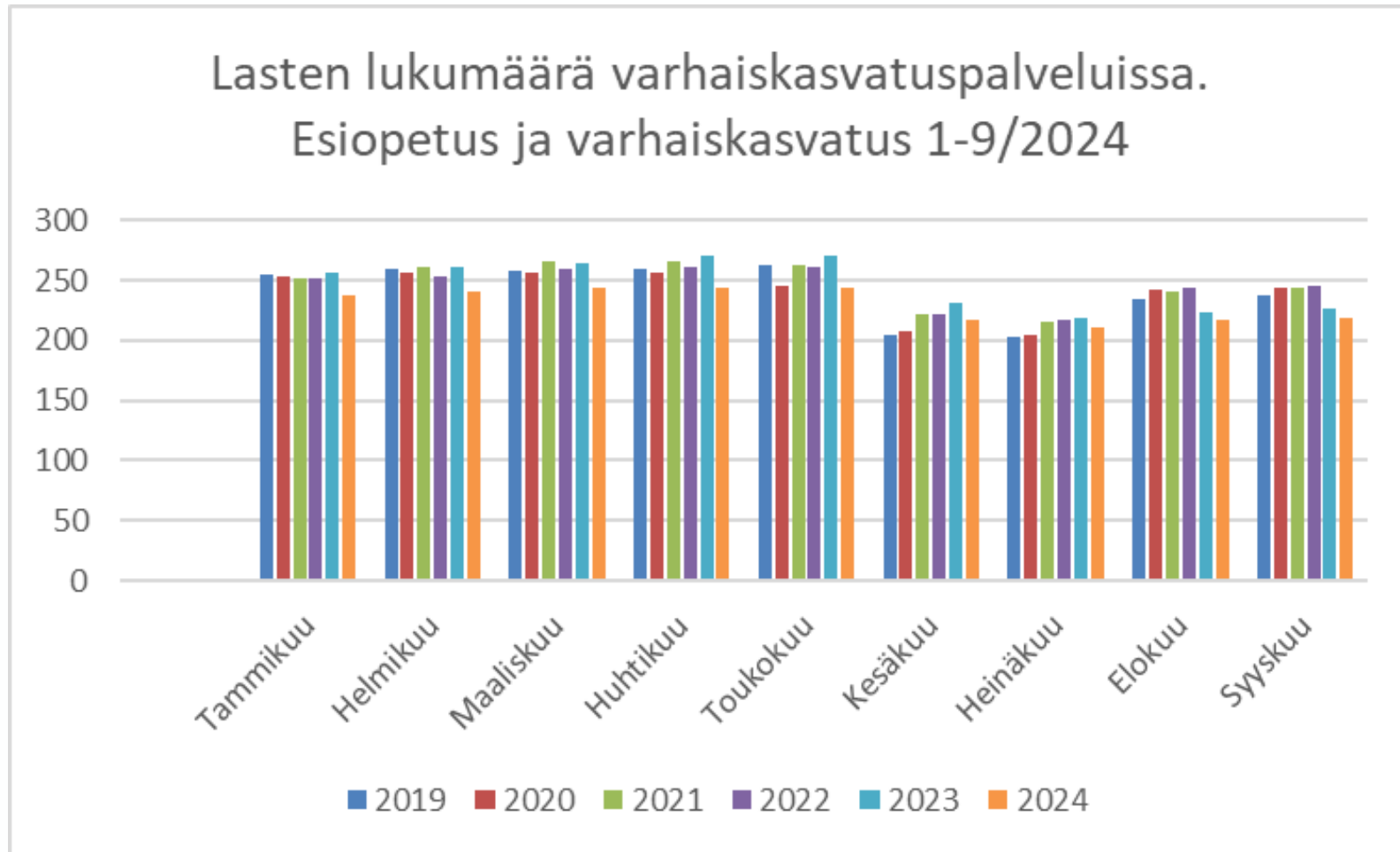
Toiminnalliset tavoitteet – perusopetus, lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
ELINVOIMA : <i>Kunnan palvelut ja toimintaympäristö tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ja yritykset ovat tärkeä voimavara.</i>	Yritys- ja yhteisötoiminnan edellytysten parantaminen	Lukion koripallo- ja liikuntalinjan kehittäminen.	koripallolinjan laajentaminen koskemaan myös muita urheilulajeja. K/E.			Siirtyy syksyyn 2025
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Päätöksissä ja hankinnoissa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja	Ympäristönäkökulman huomioiminen koulukuljetusten kilpailutuksessa v. 2024.	Kilpailutuksen kriteereissä ympäristönäkökulma huomioitu. K/E.			Kilpailutus tehty, ympäristönäkökulma huomioitu pisteytyksessä. Yksikään tarjoajista ei saanut kriteerin mukaisia pisteitä.
	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia	Lukion kansainvälisyyskasvatuksen ja -toiminnan laajentaminen.	Kansainvälisyys näkyviin koko lukiossa, yksi kansainvälisyys-teemainen tapahtuma kaikille opiskelijoille. K/E.			Toteutunut 02/2024

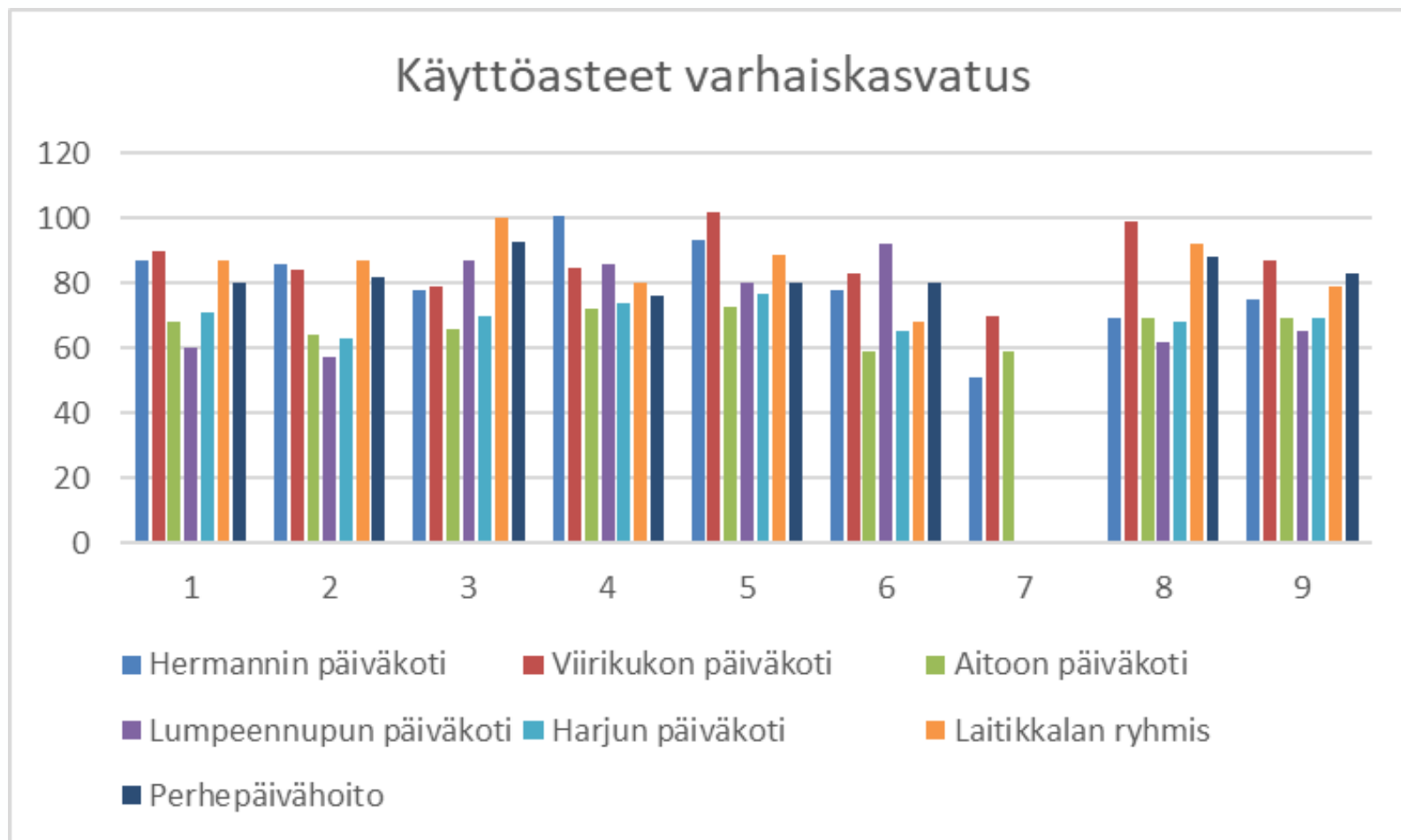
Toiminnalliset tavoitteet – varhaiskasvatus ja esiopetus

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Komentointi
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Luontotoiminnan kehittäminen edelleen.	Luontotoiminnan painotus 1–2 uuteen yksikköön. K/E.			Luontotoimintapainotus Luopioisten esiopetuksessa
	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Sivistystoimen tilaratkaisut.	Kartoitus valmiiksi ja päätös asiasta. K/E.			Uuden koulurakennuksen suunnittelu aloitettu. Sinne tulee myös esiopetuksen tiloja. Harjun päiväkodin korvaava tilakysymys auki.
	Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi	Työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisääviä toimenpiteitä.	2–4 yhteisöllistä tilaisuutta /vuosi. K/E.			Henkilökunnan työhyvinvoinnillinen tapahtuma 05/24

Sivistystoimi: varhaiskasvatuksen palvelut 1-9/2024

Sivistystoimi: varhaiskasvatuksen palvelut 1- 9/2024

Toiminnalliset tavoitteet - kirjastopalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
<p>HYVINVOINTI:</p> <p><i>Pätkänäläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i></p>	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Varhaiskasvatuksen kanssa tehtyyn yhteistyösopimukseen liittyvän vuosisuunnitelman käyttöönotto ja sen mukainen toiminta. Toimia esim. aineistopakettit, satutuokiot, yhteiset lukukampanjat tai hankkeet, ohjatut kirjastovierailut, työpajat.	Vähintään yksi yhteistyömuoto 0 – 3 - vuotiaille, yksi 4 – 5 - vuotiaille ja yksi esiopetukseen.			Kaikille 4 – 5 – vuotiaille on suunniteltu sanataidetyöpajat.
<p>KESTÄVÄ KEHITYS:</p> <p>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.</p>	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia	Tavoittaa uusia asiakkaita palvelujen pariin. Toimina tapaamiset ja palvelujen markkinointi mahdollisille uusille käyttäjäryhmille tai jo osin tavoitetuissa ryhmissä uusille asiakkaille.	Tapaamiset tai muu kampanjointi vähintään 3 ryhmän kanssa tai ryhmälle.			Kirjastopalveluiden esittelytilaisuudet on sovittu 3 ryhmälle. Lisäksi Luopioisten kirjastossa oli avointen ovien päivä lauantaina 8.6. Kyläasumisen messujen yhteydessä.

Toiminnalliset tavoitteet - kulttuuripalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Kulttuurisuunnitelman (2024-2028) käyttöönotto.	Kulttuurisuunnitelma otettu käyttöön. K/E.			Kulttuurisuunnitelma hyväksytty sivistyslautakunnassa ja otettu käyttöön.
ELINVOIMA: <i>Kunnan palvelut ja toimintaympäristö tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ja yritykset ovat tärkeä voimavara.</i>	Yritys- ja yhteisötoiminnan edellytysten parantaminen	Mikkolan tilan, kotiseutumuseon ja Mikkelinmäen matkailullinen hyödyntäminen yhdessä paikallisyhteisöjen kanssa.	kulttuurimatkailukampanjan toteuttaminen yhdessä paikallisyhteisöjen kanssa (alkukesä 2024). K/E.			Toteutunut 06/24
	Monipuolisten asumisratkaisujen ja –ympäristöjen edistäminen	Pakanrannan rantareitin elävöittäminen ympäristötaiteella.	Rantareitillä on ympäristöön mukautuvia taideteoksia. K/E.			Teoskokonaisuus Yhteisellä polulla avattiin 22.6.2024.

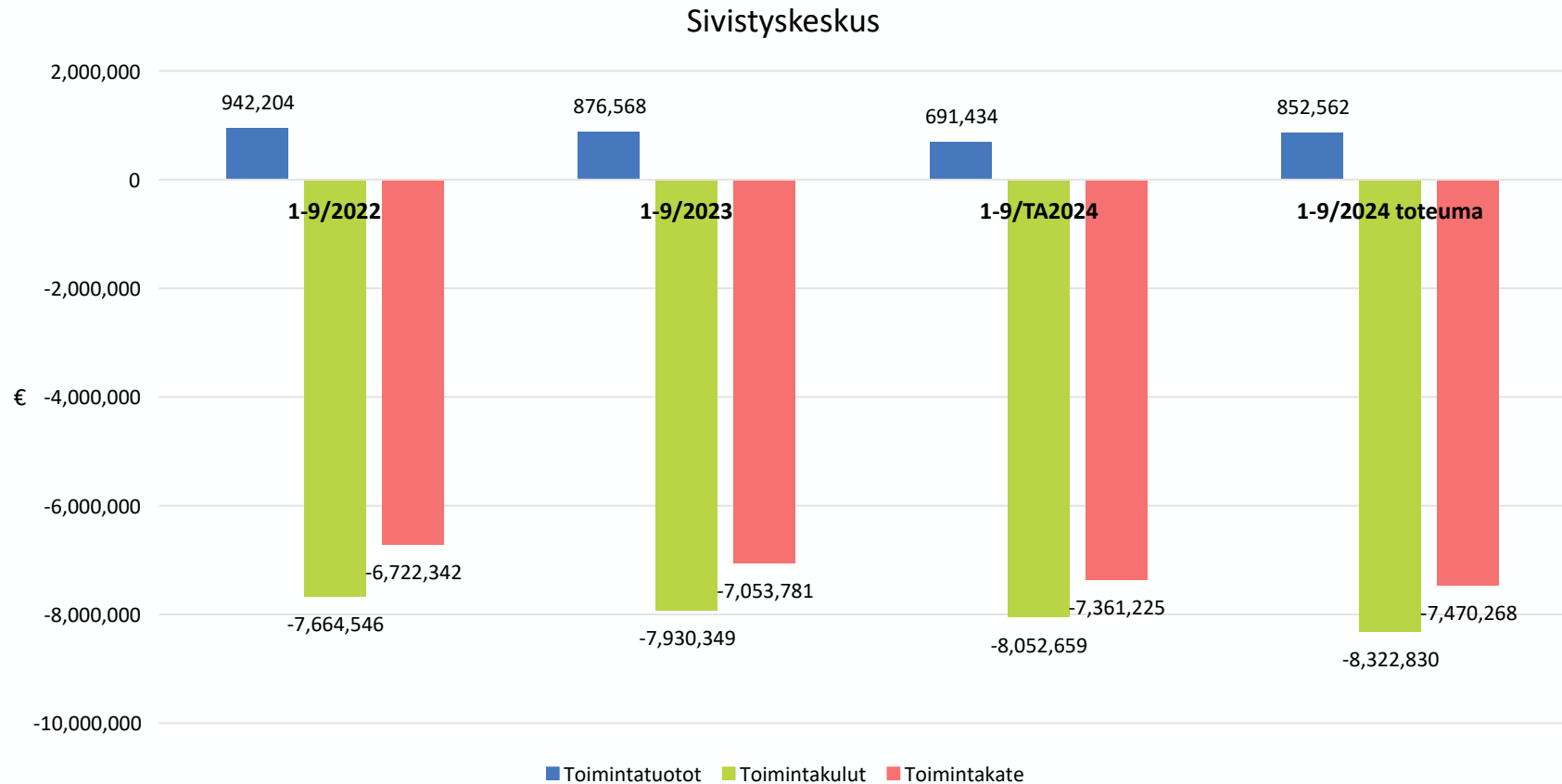
Toiminnalliset tavoitteet - liikuntapalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Kommentointi
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Liikkuva Pälkäne - liikunnallisen elämäntavan edistämishanke yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Hanke käynnistynyt; 2-3 uutta toimintamuotoa käynnistetty. K/E.			Urheiluseura ei ole rekrytoinut hankesuunnitelman tekijää. Hanke ja toimenpiteet siirtyvät vuodelle 2025.
	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Palvelutarjonnan näkyväksi tekeminen.	Fluent Outdoor -sovelluksen täydentäminen uusilla kohteilla, vähintään 2 uutta liikuntapaikka ryhmää. K/E.			Järjestelmään lisätty kuusi uutta ulkoilureittikohdetta
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia	Keskuscentän peruskorjauksen suunnittelu.	kuntalaisinfo ja -kysely. K/E.			Hankesuunnitelma valmistunut. Esittely siirtyy v. 2025 Hankkeen toteutuksen aikataulu avoin

Toiminnalliset tavoitteet - nuorisopalvelut

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteumaennuste	Toteuma (toteutumisaste)	Komentointi
HYVINVOINTI: <i>Pätkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Luontoa hyödyntävän toiminnan lisääminen nuorisopalveluissa	Luontoa hyödyntävän toiminnan jatkaminen ja kehittäminen.			Kesällä nuorisotyö, nuorten työpaja ja etsivä nuorisotyö järjestänyt toimintaa luonnossa, nuku yö luonnossa-tapahtuma
	Hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden	Pätkäneen malli, jonka painopisteenä nuorten hyvinvointi, harrastaminen ja päihteettömyys. Selkeät hoitokontaktit joihin nuoret ohjataan tarvittaessa.	Päihteetön nuorisotilatoiminta ja päihteettömät nuorisotapahtumat, 7 000 nuorisotilakäyntiä ja 2 tapahtumaa.			Päihteetöntä toimintaa järjestetty nuorisotiloilla sekä Nuijantalon bändi-ilta, Nuorisotilakäyntejä 5500
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.</i>	Kunnan talous on tasapainossa.	Ohjataan nuoria oikeisiin palveluihin etsivän nuorisotyön ja nuorisotyön menetelmin, nuorten työpajatoiminnan kehittäminen.	Erityisnuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä 70 ; sosiaalisen vahvistumisen mittari (Sovari) itsetuntemus ja elämäntilanne -osio yli 3,5. Alle 25-v. työttömiä alle 10 kpl per/kk (Pirkanmaan työllisyyskatsaus ELY).			Sosiaalisen vahvistumisen (Sovarin) tuloksissa 80% kokee itsetuntemuksen ja elämäntilanteen parantuneen ENT-asiakkaana. 20-25 työttömiä nuoria elokuussa 2024 5 kpl. Etsivän asiakkaita 1.1-31.8.32 kpl
	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia	Edistetään nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia nuorten tarpeita vastaavaksi.	Nuorisovaltuuston kokouksia 11kpl ja 2 Nuuvan tekemää kyselyä nuorille. 2 nuoriso- tapahtumaa.			Nuorten bänditapahtuma 23.3. Nuva mukana 6.5. kyselyssä mitä toimintaa nuoret haluavat Pätkäneelle, Nuva kokouksia 8

Sivistyspalvelut (kate n. 109 000 € heikompi vs. TA2024)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024 sekä selvitys poikkeamien syistä (sivistyspalvelut)

Talouden merkittävät poikkeamat 1.1.-30.9.2024:

- Toimintatuotot ylittyneet arvioidusta
- Vakan henkilöstökulut ylittyneet arvioidusta
- Vakan asiakaspalvelujen ostot ylittyneet arvioidusta
- Koulukuljetuskulut ja työterveyshuollon kulut ylittyneet arvioidusta

Selvitys poikkeamien syistä:

- Toimintatuotoista osa avustuksia, jotka jaksottuvat seuraavan vuoden puolelle
- Henkilöstön poissaoloja on edelleen paljon > sijaiskulut arvioitua suuremmat
- Alle 2-vuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatuksessa on kasvanut > vievät enemmän resurssia
- Vakan asiakaspalvelujen ostot ylittyvät arvioidusta ennakoimattomien menojen takia (lasten sijoitukseen ulkopaikkakunnalle ei pystytä vaikuttamaan / ei tietoa ennakkoon)
- Kuljetuskulut nousivat ennakoitua enemmän

Toimenpiteet määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi:

- Henkilöstökulujen ylitystä vaikea estää

Toimialan arvio loppuvuoden ja siten koko vuoden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta/riittävydestä:

- Henkilöstökulut ylittyvät arvioidusta
- Koulukuljetuskulut ylittyvät arvioidusta (kilpailutuksen myötä huomattava hintojen nousu)
- Vakan asiakaspalvelujen ostot ylittyvät arvioidusta ennakoimattomien menojen takia (lasten sijoitukseen ulkopaikkakunnalle ei pystytä vaikuttamaan / ei tietoa ennakkoon)

Käyttötalouden toimintakatteiden toteuma-% 1-9/2024 TA2024 nähden (koko kunta 72,9 %, +341 000 €)

Toimintakatteet (% TA2024:sta):

- Hallintopalvelut 63,5 % ja +154 000 € (parempi vs. TA2024)
- Maankäyttö ja kaavoitus 74,5 % ja + 600 € (parempi vs. TA2024)
- Talous- ja tukipalvelut 70,4 % ja + 109 000 € (parempi vs. TA2024)
- Elinvoimapalvelut 74,5 % ja +4 000 € (parempi vs. TA2024)
- Sosiaali- ja terveystaloudet 76,2 % ja n. -2 000 € (*heikompi* vs. TA2024)
- Sivistyspalvelut 76,1 % ja -109 000 € (*heikompi* vs. TA2024)
- Tekniset palvelut 58,1 % ja +324 000 € (parempi vs. TA2024)
- Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu 71,5 % ja +8 000 € (parempi vs. TA2024)
- Vesihuoltolaitos 48,4 % ja -148 000 € (*heikompi* vs. TA2024, koska toimintakate TA:ssa positiivinen, toisin kuin muilla toimialoilla)

Investointimenoja 1-9/2024:

Suurimpia investointimenoja 1-9 2024:

- Pälkäneveden yritysalueen kadut 350 000 €
- Lämmitysjärjestelmät, Luopioinen 183 000 €
- Keskitien peruskorjaus 120 000 €
- Luopioisten keskustan parkkipaikka (K-Market) 117 000 €
- Sappeenvuori, Väkirinteen kunnallistekniikan rakentaminen 110 000 €
- Kaavateiden päällystäminen 76 000 €
- Kukkiakodon katon kunnostus ja maalaus 50 000€
- Esteettömyysinvestoinnit 49 000 €
- Pälkäneveden hulevesiallas 41 000 €
- Vesi- ja viemärilaitos, putkistosaneeraukset 37 000€
- Kiinteistösaneeraukset 34 000 €
- Viirikukon päiväkodin katon uusiminen 33 000 €

Yhteensä investointimenot noin 1 372 000 €

Työllisyydenhoito

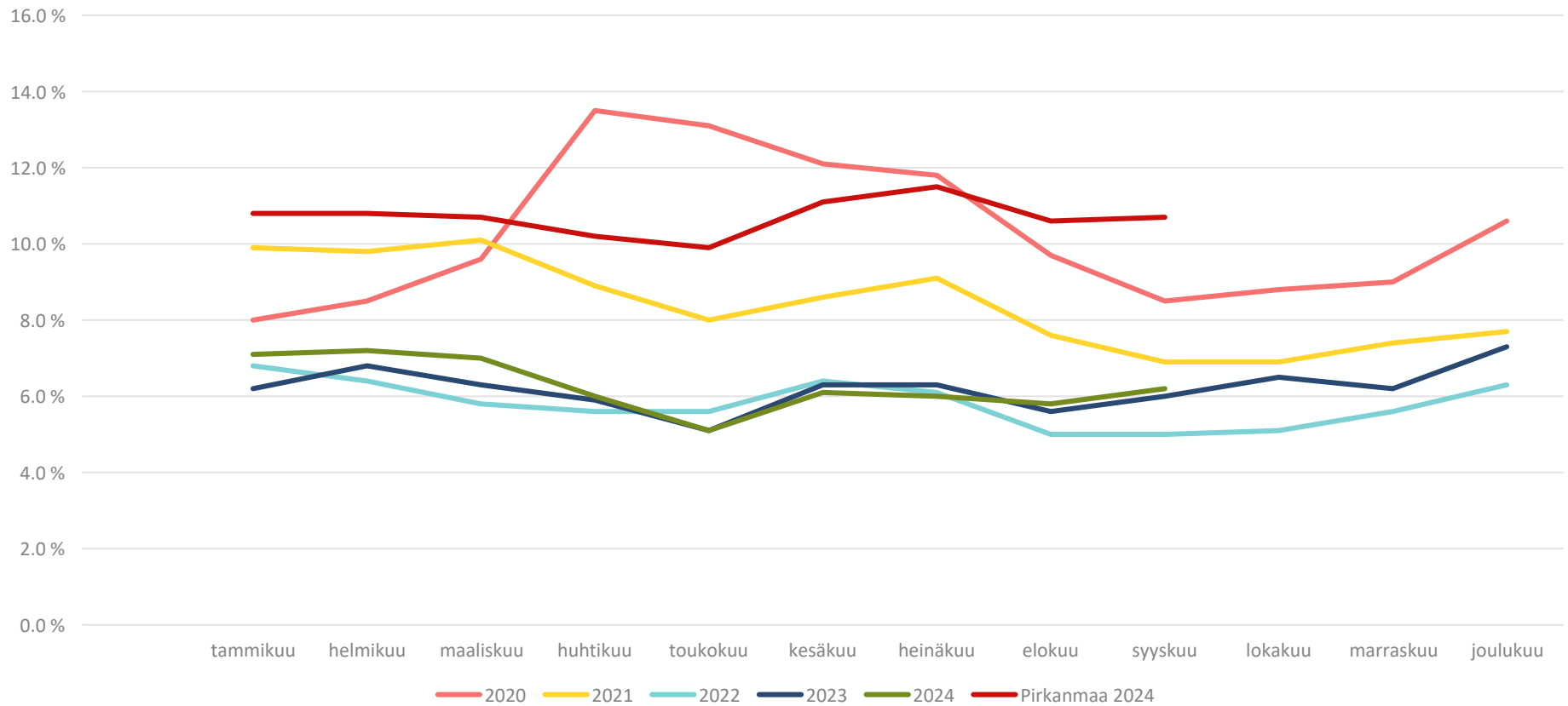

Työllisyydenhoito

- Pirkanmaan työllisyyskatsauksen mukaan Pälkäneen työttömyysaste oli syyskuun lopussa 6,2 % (172 henkilöä). Edellisvuonna työttömyysaste oli vastaavaan aikaan 6,0 % (167 henkilöä). Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 5 (11 henkilöä vuosi sitten). Pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli syyskuun lopussa 47 henkilöä, mikä on 6 henkilöä enemmän edellisvuoteen verrattuna.
- Avoimia työpaikkoja oli 12 kappaletta (avoimia työpaikkoja on 17 vähemmän kuin vastaavaan aikaan vuonna 2023).
- Työttömyysaste koko Pirkanmaalla oli 10,7 %.
- Pälkäneen työttömyysaste oli yksi alhaisimmista Pirkanmaan kuntien vertailussa (Punkalaitumen 6,1 % lisäksi).

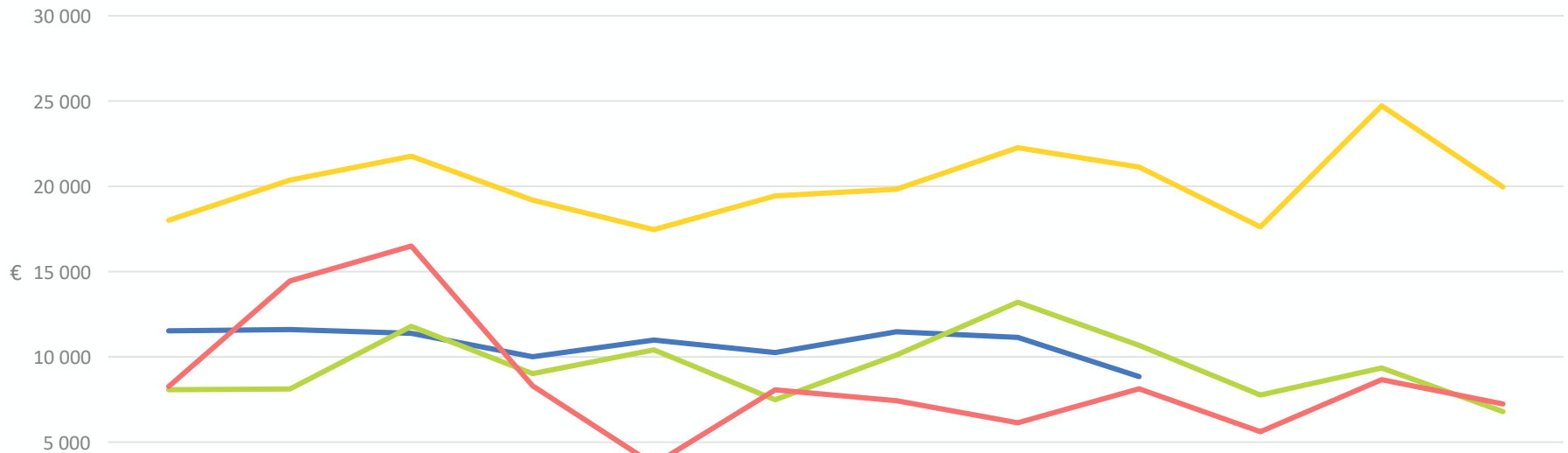
Työttömyysasteen kehitys 2020 - 9/2024

Työttömyysasteen muutos 2020-2024

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys 2021- 9/2024

Työmarkkinatuen kuntaosuus

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
2024	11 529	11 603	11 383	10 010	10 988	10 254	11 473	11 144	8 846			
2023	8 077	8 122	11 792	9 020	10 413	7 489	10 113	13 205	10 679	7 766	9 352	6 794
2022	8,264	14,452	16,499	8,306	3,691	8,068	7,433	6,138	8,131	5,616	8,666	7,242
2021	18,008	20,365	21,764	19,193	17,461	19,437	19,831	22,262	21,129	17,622	24,720	19,961

— 2024 — 2023 — 2022 — 2021

Poissaolojen seuranta

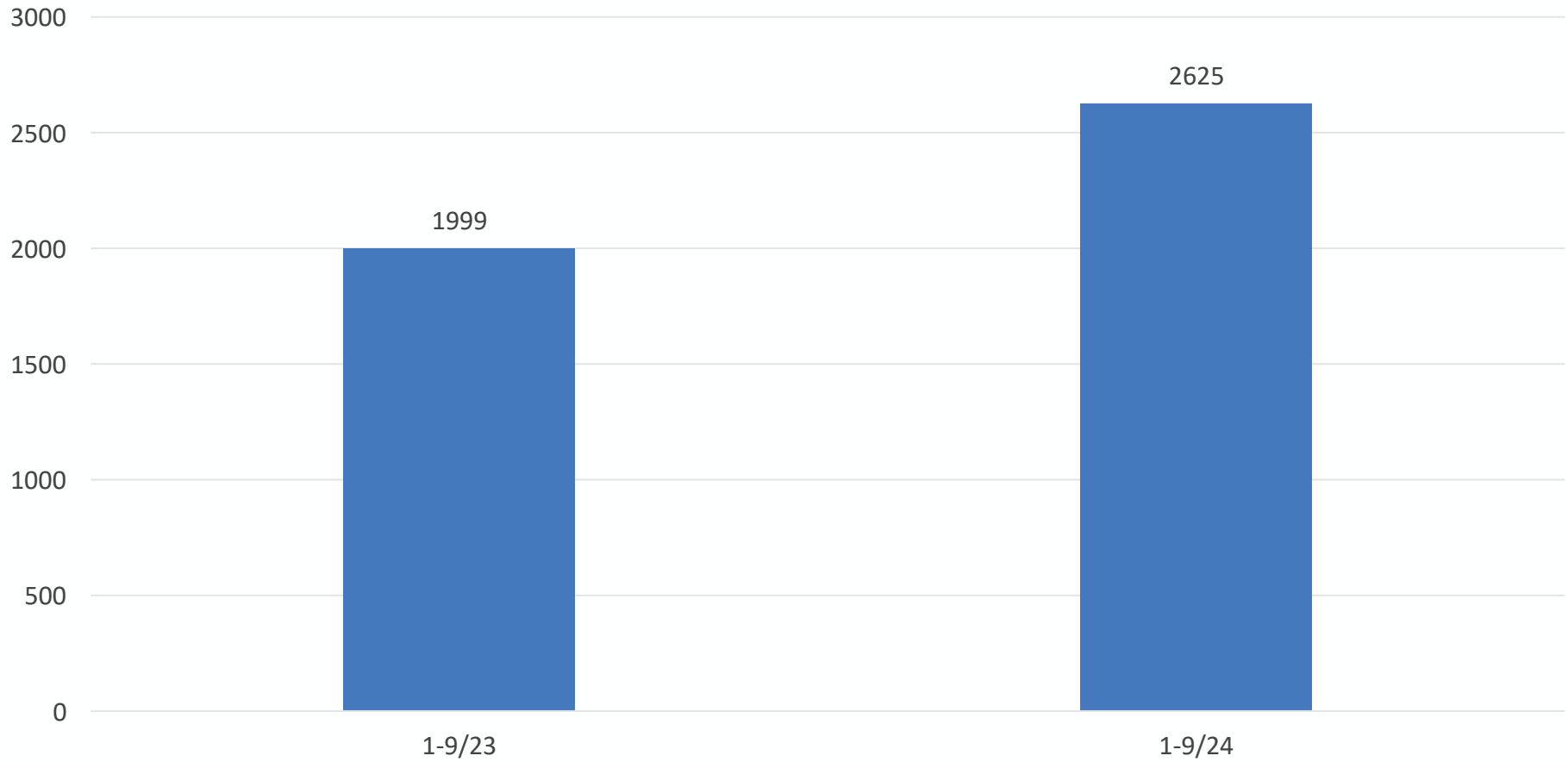
1-9/2024

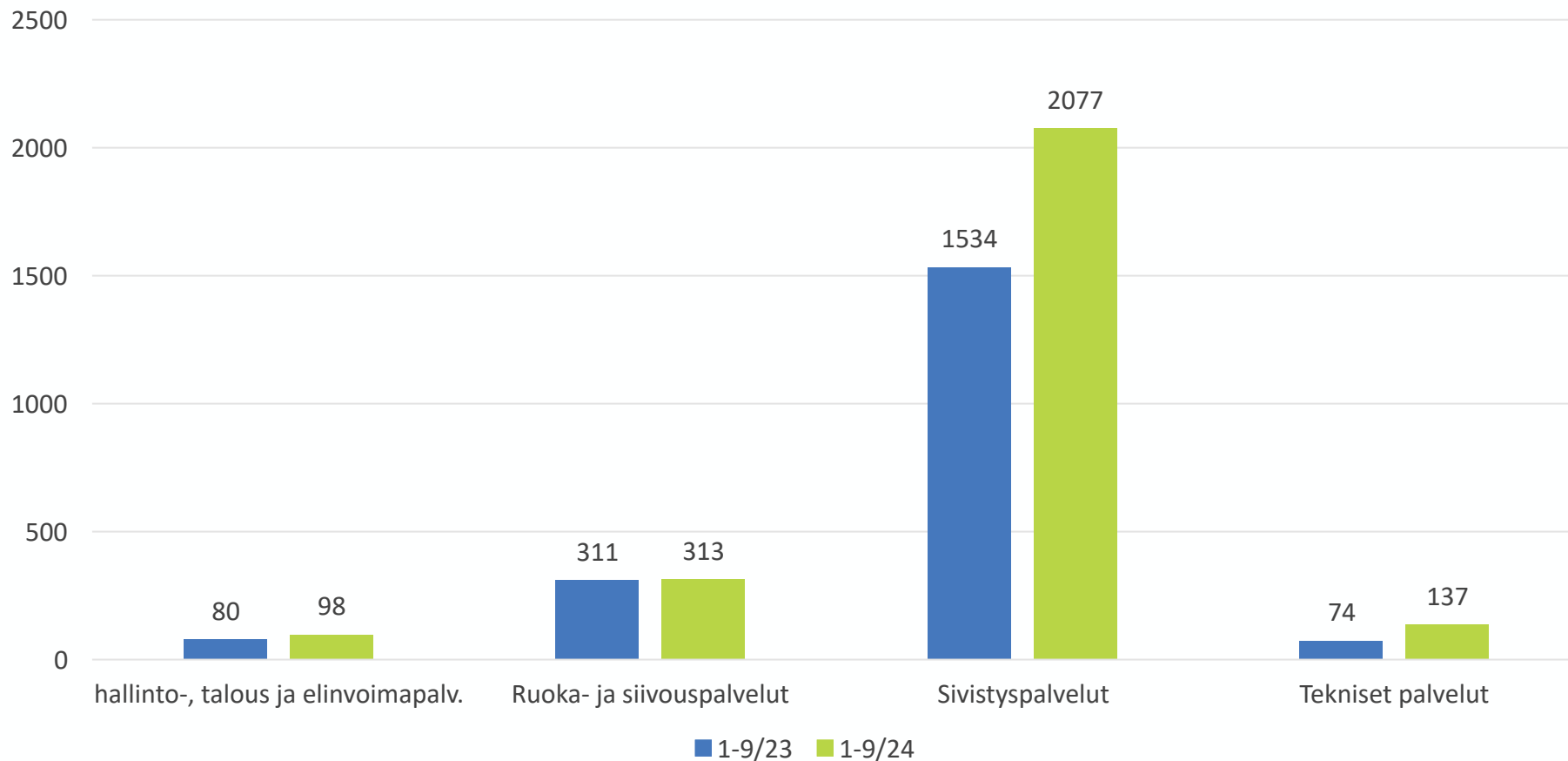
Tiivistelmä

- Raportoinnissa mukana seuraavat keskeytyskoodit:
 - Poissaolo esimiehen luvalla max. 5 pv
 - Poissaolo lääkärin/terveydenhoitajan todistuksella
 - Sairaus 2/3 –palkalla
 - Sairaus palkaton
- Vertailutietona edellisvuoden vastaava ajankohta
- Lisäksi työtaturmista johtuvat poissaolot raportoitu erikseen
- Keskeiset havainnot:
 - Poissaolopäivien määrä lisääntynyt suhteessa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan (+626 pv)
 - Eniten nousua on sivistyspalveluissa (+543 pv) ja teknisissä palveluissa (+63 pv)
 - Sivistystoimen osalta poissaolot lisääntyneet erityisesti varhaiskasvatuksessa (+342 pv)
 - Pitkät poissaolot lisääntyneet, tätä tosin selittää muutama pitkittynyt tapaus
 - Työtaturmista johtuvien poissaolojen määrä on taittunut

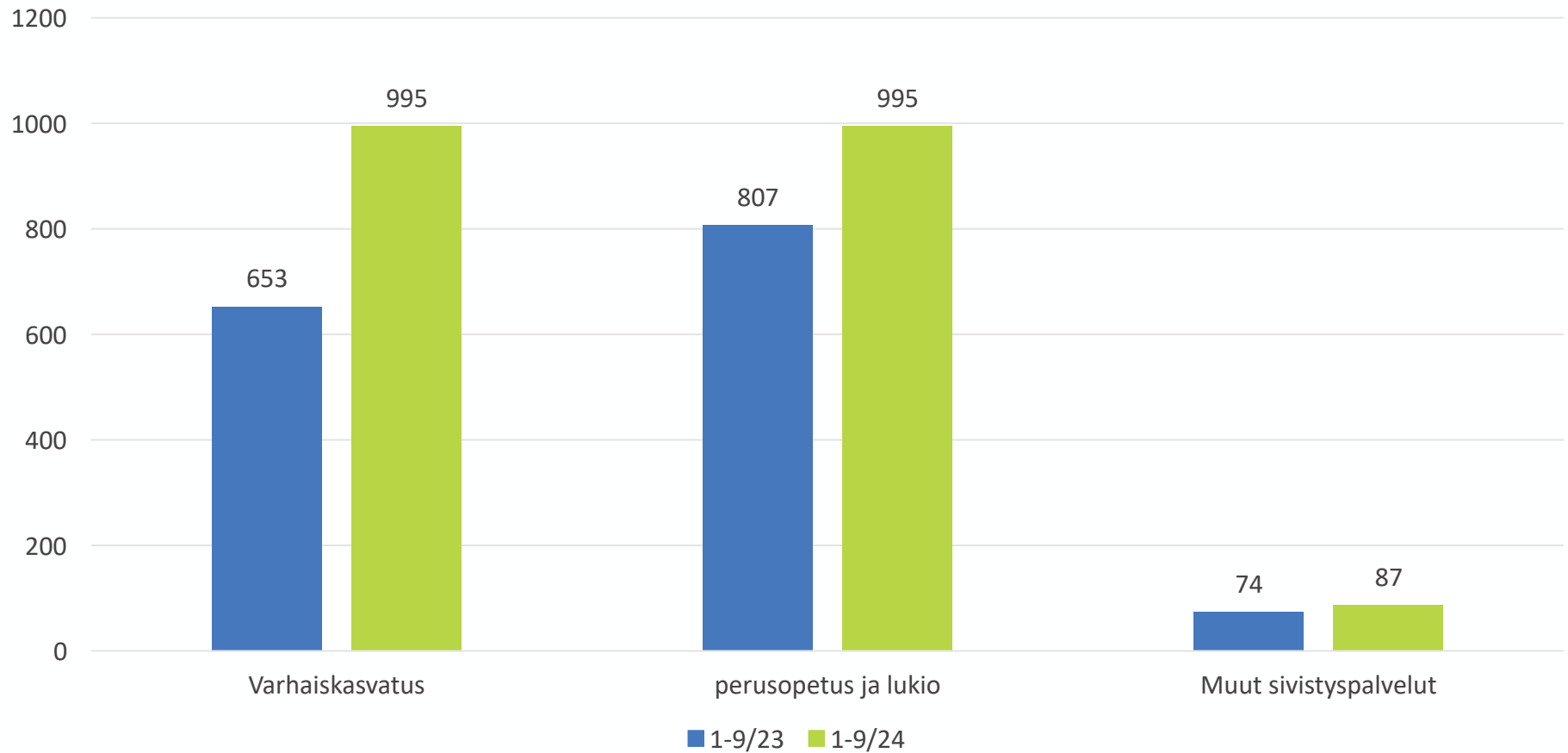
Sairauspoissaolot työpäivinä, koko henkilöstö

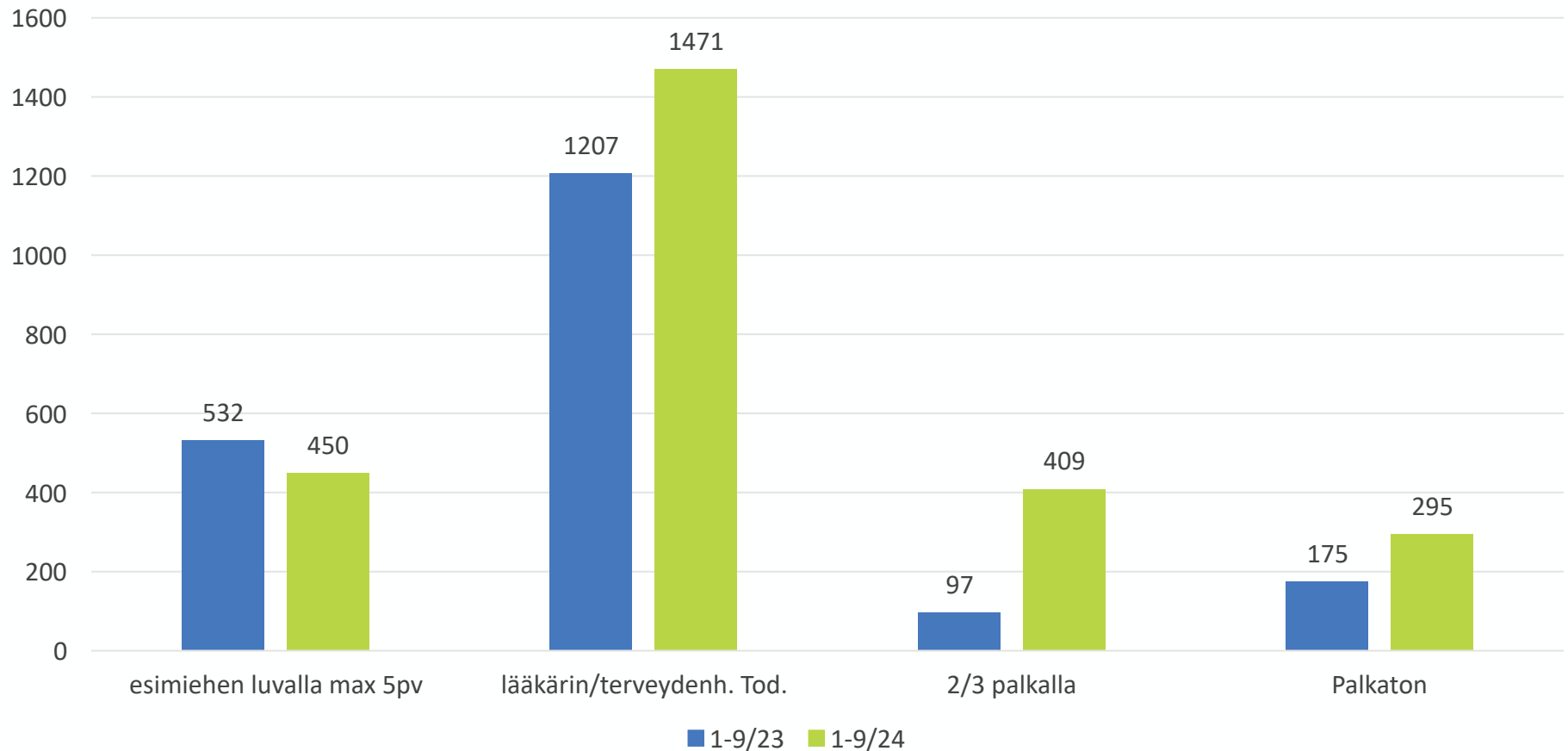
Sairauspoissaolot työpäivinä, toimialat

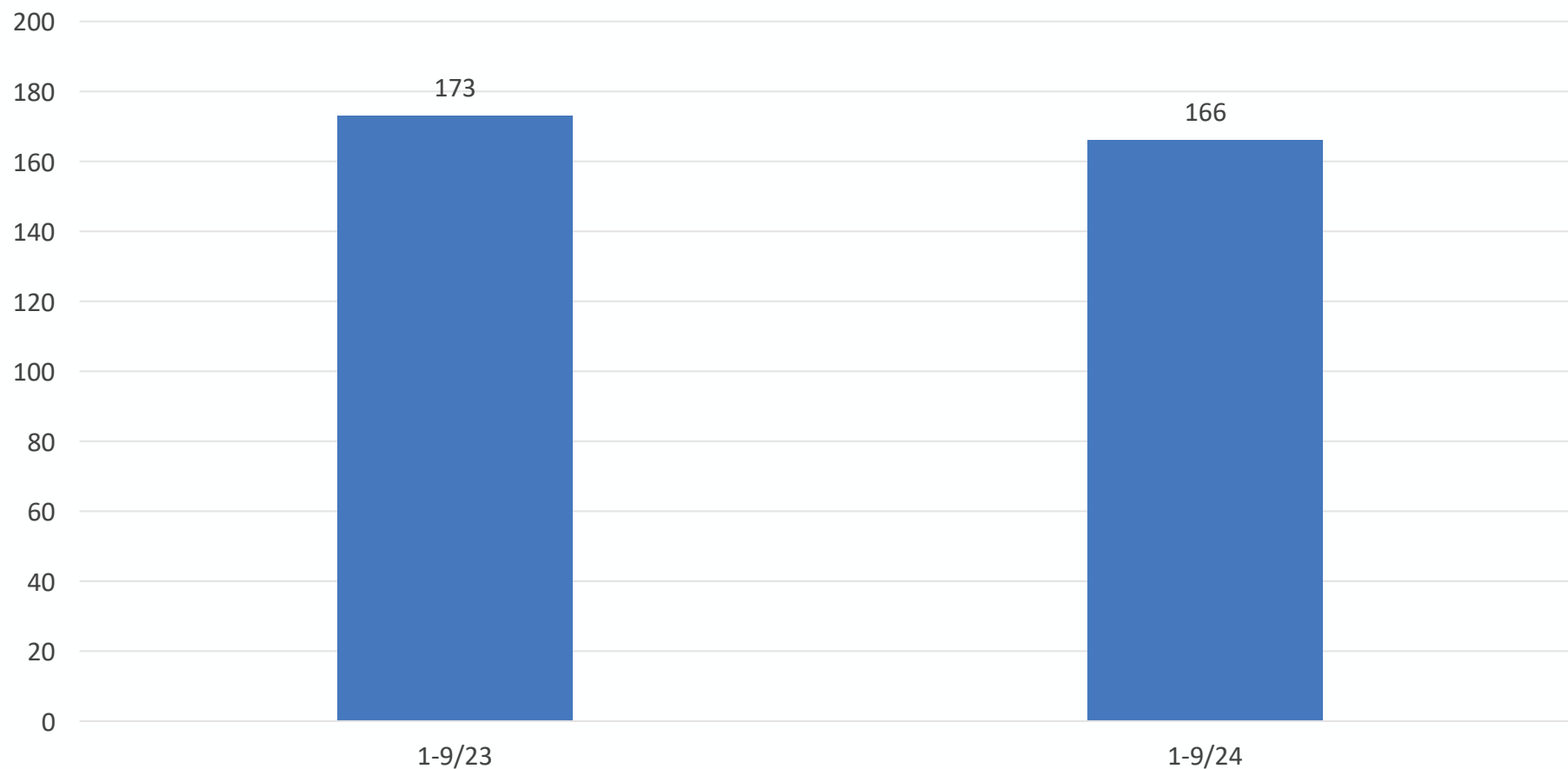
Sivistyspalvelut, tarkempi erittely

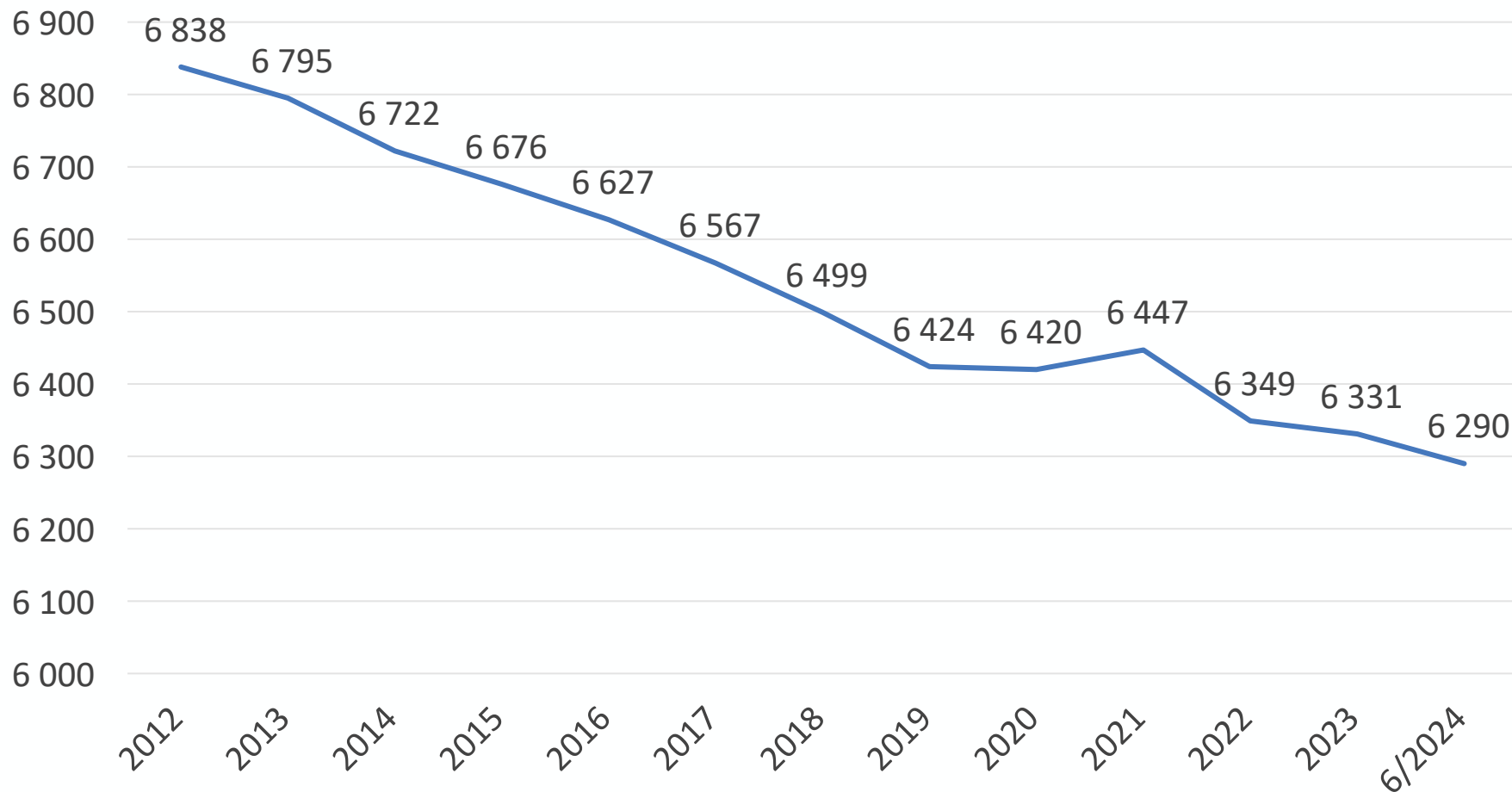
Poissaolot syy-koodin mukaan, koko henkilöstö

Työtaturmista johtuvat poissaolot työpäivinä

Väkiluvun kehitys 2011 - 6/2024

3.10.2024 tilanne: 6225